

Budapest, november 22-én 1874.

47-dik szám.

ELŐFIZETÉSI FÜLTÉTELEK: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 12 ft., félévre 6 ft. Csupán a Vasárnapi Ujság: Egész évre 8 ft., félévre 4 ft. Csupán a Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft., félévre 3 ft.

XXI. évfolyam.

HIRDETÉSEK DÍJA: Egy órási hasábonat petit sor, vagy annak helye egyszeri ígértánál 15 krajcár; többszöri ígértánál 10 krajcár. Bélyegdíj külön minden ígértán után 30 krajcár. Kiadó-hivatalunk számára hirdetőmennyeket elfogad Bécsben: Haasenstejn és Vogler-Wallischgasse Nr. 10, Moosé R. Seilerstrasse Nr. 2 és Oppelk A. Wollzeile Nr. 22.

SKRIVÁN VINCZE PESTEN. főraktár: kigyo-tér. Nagyválasztóku raktár mindenemű selyem- és nemez-kalapokból...

Zeneszerek 4 egész 200 darabot játszó művek; mandura, dob, harangjáték, kézi csörgő, égi hangok stb. Zeneszelenczék 2 egész 16 darabot játszó szekrények...

Robey & Comp. Limited Budapest, üllői-ut 1. készletben tartanak legolcsóbb és legczélze-riőbb konykoly-választókat, sorvetelőgépeket...

Coca-készítmények évek során át bebizonyult, gyógyít gyorsan és sikeresen betegségeket a lélekzeti szerveknek...

BOLLIAC CESAR. özelebből volt már alkal-munk néhány sorban meg-emlékezni s akkor a fővá-rosi sajtó majdnem áta-lósan említtett volt Bolliac Cesar román tu-dósról...

találjuk az irodalom terén, különösen mint a »Curierulu romanescu«, később pedig mint az ugyancsak Helliade által szerkesztett »Curierulu de ambe sexe« rendes munkatársát.

főszereplőinek Romániában. Csakhamar azonban elfojtatván az ottani forradalmi kísérlet, Bolliac Erdélybe menekült...

Altesti sérvszervedők Sturzenegger Gottlieb, Herisauban (Helvetia) ártalmatlanul, működő sérvkenésében egy meglepő gyógy-szert találnak...

Dr. Pattison-féle köszvény-gyapot azonnal enyhít és gyorsan gyógyít mindennemű köszvenyt és csúzt...

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4-ik sz.) megjelent és minden könyvtár-nál kapható: UJABB NOVELLAK. Irta LAUKA GUSZTÁV. Ára füzve 2 ft.

BUDAPESTI KALAUZ.

AGYAGÁRUK. Fischer J. bécsi-utca 1. sz. a., agyag-kályhák, kandallók, fűtőkádák, ter-racotta-alakok s tüpörbás téglik; mindenemű porcellán és kőedény árú raktára. ÁSVÁNYVIZEK. Edesku L. m. kir. udvari szállító...

KÖNYVKERESKEDÉSEK. Kilián Frigyes, magyar kir. egyetemi könyvtáros, váci-utca, Calderoni utca mellett; bel- és külföldi irodalom. LÁMPÁK ÉS CSILLÁROK. Dittmar R. fűtő- és nádor-utca sarokán...

RUHARAKTÁRAK. Rajusz József szabómesterrel a »bon-dóház« Pesten, hatvani-utca 4-ik sz. a. barokk épületében a régi posta átléte-nében, mindenféle ruhák és fűk szá-mára legújtanysabb áron kézen kap-hatók. TAKARÓPAPIRÓS. E lapok kiadó-hivatalában, egyetem-utca 4. sz. a., nagy ívek, mázsáknál 10 ft. a vasúthoz szállítva. SZÁLLODÁK. Európa szálloda, Ferenc Józseftér. Hungária nagy szálloda, ajdanasor. Magyar király szálloda, Dorottya-utca. Nádor szálloda, váci-utca. Nemzeti szálloda, váci-utca. Vadászkerü szálloda, kishíd-utca. (Mind elsőrendűek.) THEA ÉS RHUM. Dietrich és Gottschlig, főraktár váci-utca 14. sz. a. és főkereskedése ki-gyóterén. ÜVEGKERESKEDÉS. Görög István, hatvani-utca 16. szám. Üvegtermékek, asztali készletek és tükörök. VARRÓGÉPEK. Csak Ottó C. O.-nál, Józseftér 15. sz.; a vázlati amerikai mérnök Weller és Wilson és újabb Howe Előstől New-Yorkban. ZONGORA-RAKTÁRAK. Eder A. Gyula, váci-utca 12. sz. a. Elad, vess s becsért mindenemű zongorát, pianino s harmoniumokat.

BOLLIAC CESAR.

Ez időtől kezdve Bolliacot nem egyszer

hittebb embereinek; mintán pedig tudva van, hogy Bem táborában románok is voltak, kik — Bolliac állítása szerint — még a testőrség egy részét is képezték, azok számára a hontalan költő több lelkesítő verset írt s különösen Bemet több gyönyörű versben énekelte meg, mint »a magyar tűzértség félistenét«. Két kezdő sorát idézzük egyiknek, melyeket a románok poharak közt maig is gyakran elismételgetnek:

„Hai feciori se bemu, se bemu
Că-i cu noi betranulu Bemu!“

(„Jertek igyunk, forrjon kedvünk,
Mert az öreg Bem van velünk!“)

A forradalom után visszatérve hazájába, ott több ideig elvonultan élt s kizárólag a tudományok szentelé magát, különösen a régiségtanulmányok foglalkozva. — 1858-ban ismét megindított egy irodalmi lapot »Revista Carpatilor« (»Kárpáti Szemle«) czim alatt; ezt azonban másfél év múlva a »Buciumulu« (»Kürt«) czimű nagy politikai lappal váltá föl; de 1862-ben ez beszünttetvén, helyébe mintegy folytatásul annak a »Trompeta Carpatilor« czimű lapot indítá meg, mely maig is fennáll, s mely Romániának egyik legtekintélyesebb, egyszersmind legnagyobb lapja.

1860-ban még egy nagybecsű és terjedelmi művet adott ki »Monastirile Romaniei« (»Románia kolostorai«) czim alatt, melynek az a történelmi nevezetessége van, hogy egyenesen ez szolgáltatott okot a román egyházi javak szekularizációjára.

Ezeket kívül Bolliac Császár 1859 óta, tehát 15 éven keresztül a Kamerának (képviselőháznak) folytonosan tagja, még pedig, mint ugyanazon egy választó kollegiumnak követe, a mi talán egyetlen eset Romániában. Ugyanezen évtől kezdve folyvást a romániai muzeumok főfelügyelője, kivéve a Bratiano-korszakot, melyben Bolliac egyike volt az ellenzék fejének, úgy a Kamerában, mint a sajtó terén. — Jelenleg Bolliac a román régiségtani társulat elnöke, s mint ilyen 1869 óta minden évben nevezetes ásatásokat tett az állam költségén a Duna mentében, különösen azon vonalon, melyen Aurelián császár hadai vonultak volt keresztül, s ez alkalmából tömördek római régiséggel gazdagítá a bukuresti muzeumot.

Az öreg tudós francia nyelven is sokat írt. Különösen nevezetes a »Topographie de la Romanie« czimű munkája, melyért a »Société de géographie comparée« tagjává lett s ez alkalommal az európai hírt Maltebreune szép szavakban emelí ki Bolliacnak francia közleményei által szerzett érdemeit. Tagja azonkívül a »Société numismatique et archéologique de Paris«-nak mely, valamint a jelen évben a »Société numismatique de France« is, a régiségtanak éremtanai része körül szerzett érdemeiért választotta őt tagjává.

Jövő évben alkalmunk leend még közelebről s személyesen megismerkedni a jeles tudóssal s derék barátunkkal, midőn huzamosabban szándékszik körünkben időzni mint a nemzetközi archaeologiai társaság tagja, mely jövő évben fővárosunkban tartandja összejövetelét.

Bágyai.

A magyar lány.

(Alessandri Vazul után, románból.)

Hogy sir, minő könygzadagon,
Két szem, túl a kék halmokon!
És hogy feszül, majd elpattan
Egy szív húrja, mely bánatban,
A szomszéd hazában, ottan!

Pedig oly menyei két szem,
Nap és ég vegyül tükrében;
S a szív büszke oly feletten,
Mert hová isten helyhetten,
Szép magyar lány tiszta keble.

Vólnál madár, vagy szellő bár,
Mely sok föld határin túljár,
Szemed kutató sugára
Nem akadna bizonyára
E magyar leány párjára.

Keble fehér mint a liljom,
De mély bánat rá árnyat von.
S bár oly tűz ég a két szembe,
De belőlök, hajh, mindegyre,
Pereg a bú harmatcseppje.

Mert egy híres fejedelem,
Moldva ura, bátor ellen,
Rátört a szomszéd Erdélyre,
Sok magyart boríta vérbe,
S bilincset rakott a népre.

Visszatérve bérczin által,
Vitte foglyait magával,
Ezer ifjut, vive fogva,
Köztük egy, a hon legjobbjá...
Hallá a lány, szívdobogva.

S azóta már három napja,
Hogy könyeit csak hullatja; —
Hiába méri az utat,
Szép szemével, az nem mutat,
Visszatérőt, váru-vártat.

Hol van leány a kedvesed?
Merre jár ő, hol tévelyeg?
Három napja múlik már ma,
Hogy őt szíved-lelked várja,
De hiába, — mind hiába!...

Hajh, elvitték őt is rabúl,
Ama kéklő havason túl;
Ő is ontja könyek árját,
És sovájga gondol, ah, rád,
Kit elveszte, hű aráját.

De ha még hű szeretet őt,
Lépd át ama havas tetőt,
Ott van Moldva szép országá,
Ott gönyvedez rabigába!
A nemesség diszvirága.

Amott túl a nagy bérczenek,
Túl a sötét rengetegen,
Találsz hidalan patakot,
Látz más eget, forróbb napot,
Lágy furulya andalog ott.

Ott van kies-szép keleten
Moldva, a legőzhetőten;
Pallosai vaskemények,
Legényei hős vitézek,
Leányai bájtündérek.

Még a hajnal alig pirúlt,
Már a lányka útnak indúlt;
De nem lány ő, hanem férfi,
Szép derekát kard övedzi
Vadnak, ellennek se' tér ki.

Fellegtornyok, mezők, völgyek,
A lány nyomán tova tűnnek;
A ki látja, megcsodálja,
Azt hiszi, hogy a nap párja,
Melynek fenn ragyog sugára.

Ha madár vagy szellő vólnál,
Rajta bizony ki nem fognál,
Mint madár, nem oly enyelgő,
Sem mint könnyű, játszi szellő,
De mint a vágy, mely öldöklő.

Bús ölen a rengetegnek
Jár a lány, de nem pihen meg,
Nem hagyja pihenni vágya,
Bár fáradt már lova lába,
Pihenne is, de hiába!

Az éj árnya már alászált,
A fél világ rémhonná vált.
Iszonyúan süvölt a szél,
Az erdőben vadmoraj kél,
Mennydörög, — de a lány nem fél.

A ló majd elhull alatta,
De a szép szűz csak biztatja,
Sarkantyúzza, jobban egyre —
Gondja nincsen az életre,
Gondja csak egy — hű szerelme.

S érnek egy patak partjára
Most dagadt máskor kis árja,
Kis patak, nem is bír névvel,
Csak úgy fakad bérzetövével,
Habja virágok közt vész el.

„Usszok át csak, kedves lovam!“
Szólt a lány búskomolyan —
Hajh, de szegény, fáradt lova
Szemét földre irányozta
S csupa tajték szája, orra.

„Isten segits! Ussz át lovam!
Vőlegényem, gazdád, ott van;
Szemem oly rég hogy iratja,
Özönöd nőt a köny rajta...
Ne félj lovam — a túlpartra!“

A ló nyerit, a lány sápad,
Aztán a habokba vágat; —
Mély fővénybe vész a nyoma,
Messe a part s nem jut oda,
Sem a leány, sem a lova.

A mint a nap fölébredte,
Holttesten akad meg szembe, —
Hervadt virág takarója...
A patak pedig azóta
A magyar lány nevét hordja...

Bágyai.

Fekete márvány.

— Dán beszély. —

(Vége.)

Flóra minden áldozatot köteles adó gyanánt tekintett, mulatságról mulatságra járt s mint szép ifjú nőt, örökösen udvarlók rajongták körül, kik egytől-egyig tömjéneztek hiúsága oltára előtt, hódolva minden hiábavaló szeszélyének, megtapsolva legléghőbb ötleteit is. Nekik ez nem esett nehezökre, áldozatuk méltánylást is érdemelt, mert utójára is nem voltak rá kényyszerítve. De ha én, ki mindent neki köszönhettem, csak egyetlen egyszer találtam is szem elől téveszteni a rabszolgai meghunyászkodást, mindjárt szememre lobbantá, hogy csak egyedül én nem akarom őt kellőleg méltányolni. Hamar rájöttem, hogy Flóra engem nem szerethet s nem is szeret senkit önmagán kívül. Gyermekekora óta megszokta, hogy környezete előtte porig alázza le magát; annél fogva mindenkifölött apjához vonzódott legjobban, mert ez volt leggyávább rabszolgája; a nénik közül Czeczil néni volt a kedvencz, a többi fölvaltva, a szerint a mint jogaikat s nézeteiket a kis bálványisten piciny lábához áldozatul dobták, legkevésbé vonzódott férjéhez, mert ez mindent neki köszönhetett s nem vihett áldozatul semmit. Keserű tapasztalat, mit mindennap érlelt, s nem hiszem, hogy helyzetemben bárki is másként járhatott volna.

Egy pár évig így vonzólva magammal a vasbilincsnél nehezebb, páratlan szerencsét, végre azt mertem hinni, hogy valahára mégis boldogabb jövő virrad reám. Flóra egy gyönyörű kis leánykával ajándékozott meg. Most már azon remény táplált, hogy ez anygalka égi kapocs leend kettőnk szíve között. De, oh fájdalom,

hiában volt minden szép remény! Az ifjú anya megelőző, majd utólagos gyöngesége még inkább fokozta követelményeit s az én rabszolgai kötelezettségeimet. S mihelyt a kicsike e világ polgárává lett, rögtön beláttam, hogy ezután egy helyett két bálvány előtt kell áldoznom. Flóra a kis babában a tökély eszményképét látta, s nézetét készséggel osztá a nagypapa és a nénik egész táborra. Én is rendkívül szerettem első szülöttemet s örültem, hogy milyen ép, egészséges kis lény, de mivel a hízelgő rokonság módjára esküvel nem erősítgettem, hogy Flórának tökélyes képése, mivel nem akartam elhinni, hogy egy hetes korában a fürösztő teknőben járnai s körülte mindenre figyelni kezd: Flóra megvetőleg nézett rám, az öreg ur rákvörös lett haragjában, ott hagyott a faképnél, nehogy dühösen kikeljen ellenem, Czeczil néni pedig kerekén kinyilatkozatá, hogy szemem épen olyan rosz, mint szívem s nem sokkal vagyok különb az oktalan állatnál.

Anyja e kis gyermeket csakugyan a maga hű képmása gyanánt nevelte. Hamar betanítá, hogy önkaratára legyen főtörvénye, s a mi szemének, szájának tetszett, nem tagadták meg tőle. Ha én kerültem szembe elé, mindjárt elkezdett nyafogni, miből Flóra azon következtetést vonta ki, hogy e kis okos lény nagyon is tudja, miszerint apja nem gondol vele. De én más képen magyaráztam magammal leányom irántam tanúsított ellenszenvét. Anyja, néneji s a dajka engem használtak föl ijesztő mumusnak. Négy éves korában igen szép, de egyszersmind igen önféjű leánykává nőtte ki magát; s mivel rajtam kívül senki sem merte megbaboláznai, nem esoda, ha olybá nézett, mint egy második Heródest, kiről Czeczil néni meséje után szentelt hitte, hogy gyermekhussal táplálkozik. Elképzelhetik, hogy atyai helyzetem mily szépen összhangzott házassági viszonyommal.

Egyszerre csak egész életmódunk irtózatossá rázkódásnak lett kitéve. A szerencsés élet 1857-ben véget ért, mikor egymásután több szilárd czég bukott meg. Ipam, kiről a világ azt hitte, hogy háza megdönthetetlen sziklára van épülve, több hamburgi ház megbukása folytán rendkívül sokat veszített, — a legrosszabbat sejtve, számadásra vonta embereit. Pénztárnoka, mihelyt e hírek neszét vette, tudván, hogy hűtlensége kiderült, jelentékeny összeget rakván zsebre, ellillant. E csapás lesújtotta az öreg urat; ott nyomban szélhűdés érte s mikorára az orvos megérkezett, csak halottat talált. A vagon leltározása után szomorú eredmény jött napfényre. A hitelezők mégis kaparíthattak félre valamit, de nóm anyai öröksége, mely szintén az üzletbe volt fektetve, szintén azok javára lön lefoglalva. S szerencsétlenségemre, hogy nóm tulzott igényeit fedezhessem, jövedelmünket túlhaladó háztartást vittem, mi miatt néhány ezer dollár adósságba keveredtem. Most ezt is követelték rajtunk. A pompás butoradarok nyilvános árverésen potom árért vesződtek el. Alig maradt annyi, hogy az alsó városrészben két kis szobát úgy a hogy bebutorozhassunk. És e borzasztó veszteségekhez járult a legiszonyabb is, — a kiűtött járvány megfosztott kedves leánykánktól.

Koldusszegényen maradtunk magunkra. Fáradszátlanul törtem magamat, hogy

egy kis jövedelemre tehessenek szert; lehetőleg szűken költöttünk, s már örömmel számítottam arra is, hogy a szerencsétlenség talán majd csak meghozza azt, mire a boldogabb időben hiában vágyakoztam, t. i. a benső, tiszta szeretetet családi életünkbe. De ez a reményem is füstbe ment. Flóra, az egykor oly gazdag, oly ünnepeit nő, hiréből sem ismerte a munkát, a takarékoságról fogalma sem volt, miképp méltányolhatta volna kellőleg az én küzdelmeimet? Mikor kora reggeltől napestig a szükségesekek beszerzésén fáradoztam, számba sem vette, folyvást azzal boszantott, hogy miért mellőzöm el őt. Minduntalan a szűkölködésről beszélt. Nem bírta valami munkára tenni kezét s ennél fogva nem érdekelt semmi. A háztartással eselédünk bibelődött; nóm rá sem nézett a tűre s ezernára; a könyvek untatták, a zenéhez soha sem volt türelme; a mi öltözködésén s ilyes kedvtelésén kívül esett, előtte teljesen érdektelen volt. Miképp tölthette el távollétem alatt az időt? Mulatságra nem kaptunk meghívót, új ruhára nem jutott pénz, télen nem járhattunk színházba, nyáron nem kocsikázhattunk a városligetben. Más időtöltést kellett keresnie s lett is olyat, minél ártalmasabbat keresve sem találhatott volna. Mérget és lelki tépelődést készített minden előforduló eseményből, minden kiejtett szóból. Így aztán elhitette magával, hogy nála boldogtalanabb s méltatlanul többet szenvedő nő, nem is lehet már széles e világon. Eddig abban az ábrándban ringatta magát, hogy az egész világ az ő nótája után tánczol, most egyenesen vádolta a sorsot, panaszkodván, hogy minden ellenére tör. S azok az áldott jólelkű nénikék ugyan csak tödítötték a bajt, mintha pénzért fogadott sirató asszonyok lettek volna, úgy környezték szegény nomet. Ha estenden hazamentem, örökös duzzogó arccal fogadtak. A legjelentéktelenebb szavamra is keserű vízhang volt a válasz. Ha hallgattam, az is baj volt, mert némaságomat közönyre s megvetésre magyarázták. Egy nap előszedtem minden érvelési tehetségemet, hogy jobb utra térítsem, de mind hiában! Idétlen szemrehányás s okatlan vád lett érem minden jutalma. Örülhettem, ha munkámhoz menekülve, nyomorult otthonomtól távol lehettem; kedélyem csak ilyenkor csillapodott le. Mikor este újból hazamentem, a vén pupos Czeczil rendesen olyan leckézéssel nyitotta rám az ajtót, mi még a szentet is kihozta volna türelméből. Szememre lobbantá, hogy jól-lehető szokott s most már nyomorban tengődő nomet örökös sértegetéseimmel akarom előlni. Ez már tulment az élegen. Kinyitottam az ajtót s rákiálték Czeczil néniére és többi társnőire, hogy tüstént kotródjanak el, nem bánom, ha a képményem keresztül seprényélre tilve szállanak is el, de ha még egyszer átlépek házam küszöbét, az ablakon dobom ki őket. Könynyben lélegzettem, úgy tetszett, mintha hat lidércnyomás szakadt volna föl mellemről. Ez azonban nyilvános hadizenet volt. Flóra ellenszenvé engesztelhetlen gyűlölettel fájult s ezt több ízben nagyon is érezhetőleg tudatta velem, néha oly rémitő dühösséget tanúsított modorban, hogy hajlandó voltam ilyenkor még józan eszét is kétségbevonni. Hogy az öreg nének boszúsága határtalan volt, elképzelhető; ha csak egyikkel szakítottam volna is,

készen kellett állanom hirnevem bemocskolására, én pedig mind a hat boszorkánnyal keltem harcra. Egy év alatt gyakran hallottam felőlök, de legalább nem kintzoktat látogatásaiikkal. Családi viszonyunk napról-napra megésteült, úgy hogy nemsokára már nem is szoltunk egymáshoz, szándékosan kerülve a találkozást. Egy vasárnap reggel erősen megrázta valaki a csöngetyűt. Kinyitóm az ajtót s ijedtemben majd hanyatt vágódtam... Czeczil néni vigyorogva állott szembe velem. — »No, no meg ne ijedjen, nem lépem át a küszöböt«, szólt, még rémitőben vigyorogva. — »Csak azt ohajtottam tudatni önnek, hogy a hamburgi sorsjátékon százezer márknyi csekélységet találtam nyerni. Öregszemem kevéssel beérem tudva, hogy Flóra eltartása önnek terhére esik, nem bánám, ha hozzám bocsátaná. Ha ön t is magával hozza s uraságának nincs ellenére egyszerű háztartásom, talán ön előtt is kinyitóm az ajtót, s nem szorul arra, hogy az ablakon vagy kéményen keresztül mászszék be hozzánk. Isten vele!«

Ezt mondhatom házas életem legboldogabb napjának; igen, mert a legutolsó volt. Szépen megváltunk egymástól, ment mindenikünk a maga útján. Ó drága néni-kéjéhez, én pedig a nagy világba fölkeresni a rég nélkülözött szabadságot és békét.

S most ama végzetes bál után tíz évre ott állok, uraim, hogy a világ más részén, Algírban próbáljak szerencsét; sőtét emléknél, bús kedélynél s eltopult érzéseknél egyebet mitsem vihetek magammal. Ha ellenben ama végzetes estén az a kis márványgolyó szerencsére az én lábom alá gurul s én csuszamlom el, már ezóta valószínűleg többre boldogultam volna, s meglehet, hogy kellemesebb tapasztalatokkal gazdagon, nem Algírba, hanem onnan haza felé utazhattam volna.

— Nos, kedves orvos ur, megnyerte-e kedvét történetének folytatása? S ha ez véletlenségből szóról-szóra ekként folyt le, nem megérdemli-e az a kis hitvány márványgolyó, hogy braziliai gyémántkeretbe foglaltassa?

A vonat meglapsudott, már csaknem berobogtunk a pompás indóházba, Miller mégis elmerengve ült, egyszer csak hevesen megragadva utitársa kezét, gyorsan így válaszolt:

— Megengedem, hogy minden úgy történhetett s megvallom, én nagyon kevéssé ismertem boldogságom elvesztett eszményképét; sőt azt is beismerem, hogy tündökölhetett ragyogó szépsége, vakító gazdagsága s finom modora által, de még sem lehetett volna a boldogság ama forrása, mely után én titkon epedeztem. Ennél fogva nagyon lekötölezzett érdekes előadása. Holott tudom, hogy az egész csak az ön gazdag képzeletének csapongó játéka volt, meg kell vallanom, több ízben úgy véltem, mintha megtörtént események állottak volna előttem.

— Már pedig ne gondolja, mintha mesével akartam volna mulattatni, egy nagyon is szavahihető egyéntől hallottam e sajtáságos történetet, — válaszolta a másik.

— Szavahihető egyéntől? — kérdezé az elámulat Miller.

— Igen! a legmegbízhatóbb forrásból, — a valóságból merítém.

— E szerint tehát ön . . ?

— Az az irigyelt hadnagyoska vagyok, az és senki más! Annál inkább számközhathat rajtam. Isten önnel, jó mulatást kívánok Párisban.

Hogy végződött hát e sajtáság történetét? Ugy, a mint önök olvasták, de

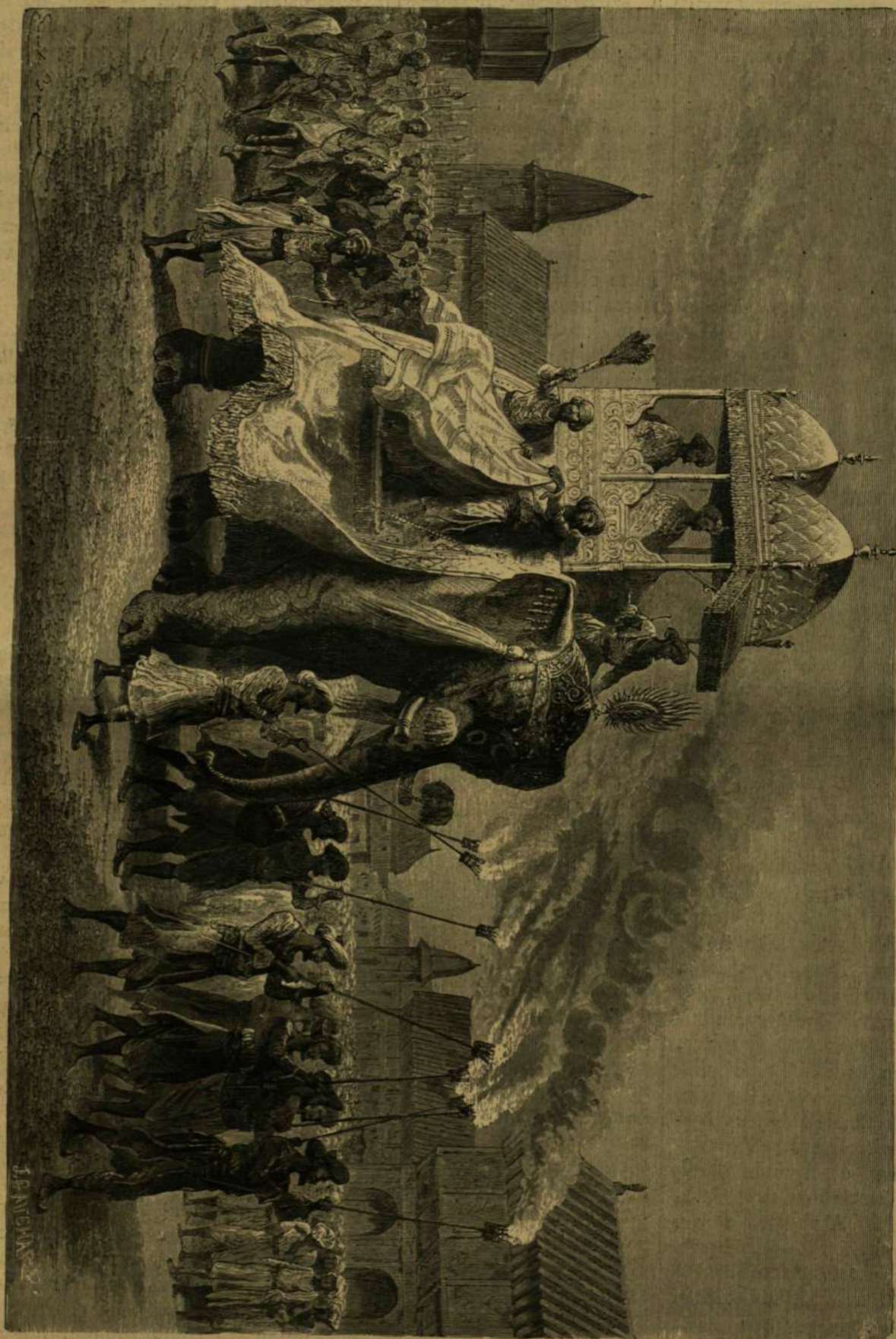
lehetett. A férfi réám pillantván, örömmel kiáltott föl; én egy pár pillanatig zavarban voltam, mert az egyének fölismerésében igen járatlan vagyok, s különösen ha az arcz kevés idő alatt annyi változáson megy át.

— Hát csakugyan nem ismerém? — kérdezé nevetve, a mint észrevette, hogy

drága jegyesemet, a kis Konstanciámat! — Ekkor elbeszélte előttem eljegyzése kalandját. Ez is oly érdekes, hogy szinte szeretném tovább folytatni e beszélyt, de most nem érek rá, mert holnapra meg vagyok hiva a menyegzőre s alkalmi versen töröm a fejemet.

(Angolból.)

K. T. K.

KELETINDIAI KÉPEK: Dzsannet egy Hindu fogadalmi tisztelődés.

mostanában másikat is hallottam, mely épen annyira tetszett, mint a hogy az első érdekelt. A mint egy este a bájos Tivoli kertben szórakozva járkáltam s a sétányon előzőnő, jó kedvű társaságban gyönyörködtem, tekintetem különösen megakadt két, igazi boldogságtól ragyogó arczon. Egyik a legszebb korban álló férfi s a másik körülbelül huszonöt éves szőke nő

emlékező tehetséget erőnek erejével összeszedni igyekszem.

— Micsoda! lehetséges-e? Az én szerencsétlen utitársam, a fekete márvány birtokosa?

— Igen; lássa egyáltalában nem veszem rossz néven, hogy nem ismert rám, mert most nincs e világon nálam boldogabb ember. Ime, van szerencsém bemutatni

Fröbel Frigyes nevelési rendszere és a kolozsvári Fröbel-intézet.

A nevelés ügyének előbbrevitele érdekében kifejlett nagymérvű mozgalmak a közérdeklődést már hazánkban is annyira fölébresztették, hogy alig van értelmes polgár, a ki ne foglalkoznék szívesen azon eszmékkal, melyek a nevelésügy terén fölmerülnek. Pestalozzi, Diesterweg, Fröbel, sat. nevei nem ismeretlenek

nek többé nálunk. Nemcsak a szakemberek tudják, hogy mit köszönhetünk e nagy férfiaknak, hanem elmondhatni, hogy a nevelésügy világhírű bajnokainak munkásságáról érdeklődéssel vesz tudomást ma már minden mivel ember.

E meggyőződésben bocsátjuk közre mi is e rövid ismertetést, melynek czélja: a nevelésügy egyik kiváló bajnokának, elsőrangú reformerének — Fröbel Frigyesnek — nevelési elveit körvonalozni.

Fröbel Thüringia Oberweisbach nevű községében született 1782-ben. Tanulmányait különböző egyetemeken végezve, elébb iskolai tanító, majd nevelő lett. Az utóbbi minőségben meglátogatta Pestalozzi intézetét Yverdun-ban s csakhamar lelkesült apostola lón Pestalozzi elveinek. Elveinek igen, de nem azon eszközöknek, melyeket Pestalozzi elvei megvalósítására választott. Ő is a nevelés alapelveit az tekintette, hogy a nevelést a születésnél kell kezdeni s mindig természetesen vezetni, de ez alapelv érvényre juttatására nem tartá elégséges eszköznek a Pestalozsi által gyakorlatba vett szemléltető oktatást. Ő a nevelésnek a születés után megkezdését úgy értelmezte, hogy már a csesemő testi s lelki képességeit fejleszteni kell azon eszközök által melyek e célnak megfelelnek. Szerinte a kisedd figyelmét egyszerű tárgyak szemléltetése által, azokna leginkább feltűnő tulajdonságaira kell irányozni, kedélyét dalokkal kell képezni, test-tagjait pedig kellő mérvben gyakorolni. Ezzel azon

KELETINDIAI KÉPEK: Az arany kioszk Amberben.

ban ő nem elégedett meg. A természetesen fejlődés eszközül a szemléltető oktatás mellett, sőt azt megelőzőleg, egy más, annál sokkal hatásosabb modort választott, t. i.: a gyermek cselekvés-vágyát tette a fejlesztés eszközévé, az által hogy mára két éves gyermekeknek oly foglalkozásokra nyitott alkalmat, melyek ösztönöszerű cselekvés-vágyának megfelelők, s míg egyfelől a gyermeket hasznos foglalkozásra képésítik, másfelől képzeteket fokozkint ujjabb meg ujjabb képzetekkel gyarapítják. E tekintetben Fröbel kitünő tapintattal járt el. Elleste a kis gyermekek játékait; kifürkészte, hogy mily eszközökkel és miként szeretnek ők foglalkozni s eként szerzett tapasztalatai alapján oly foglalkoztató eszközöket állított egybe, melyek által a kis gyermek fokozkint vezetetik a czéltalan cselekvésről az öntudatos alkotásra, az egyszerűről az összetettre, az egésznek ismeretéről a részek ismeretére, egy szóval a játékról a munkára, a szemléltető vizsgáldásra, a sejtelméről a tudásra. Az egytetemes fejlesztés elvének megvalósítása céljából pedig kiterjeszté figyelmét arra, hogy a gyermek mindenik tehetsége s lehetőleg ugyanazon eszközök által, de mindenkor a természetes fejlődésnek megfelelő mérvben gyakoroltassék. Az általa egybeállított foglalkoztató eszközök — természetesen szakértő egyén által kezelve — nemcsak a mun-

A kolozsvári Fröbel-intézet.

kasság szeretetere veznek, hanem egyszerű-
nind őszhangzón fejlesztik az értelmi tehet-
ségeket, alkalomul szolgálhatnak a nemes érzelmek,
különösen a szép iránti érzék kifejlődésére,
míg másfelől ugyanazon eszközök által a testi
érzékszervek is gyakoroltnak. A test-tagok
képzésére és ügyesítésére szolgáló tánc és
tornajátékok egyszerűszemű és szellemi tehet-
ségeket is fejlesztik.

Rendszerének alkalmazása érdekében kü-
lönböző kísérleteket tett. Kezdetben nagyobb
korú gyermekek számára nyitott nevelőintézetet
Keilhan-ban. Később az elemi oktatás
körébe szállott alá. Végre azon meggyőződésre
jutott, hogy rendszerének valódi becsé akkor
fog kitűnni, ha azt a legkisebb gyermekek
nevelése körében mutatja be. Már csaknem
hatvan éves volt, midőn e kísérlet megvalósítá-
sához kezdett. Egybeállította azon foglalko-
zási eszközöket, melyeket az 1-7 éves kisedek
fejlesztésére szükségeseknek vélt. Első
foglalkoztató eszközül az egyszerűség jelképét:
a labdát választva, kiindulási pontból fokozato-
sban haladott előre s állította össze azon válto-
zatos foglalkozási eszközöket, melyeknek
segélyével a kisedek hasznos tevékenységre
képesíthetők. A részre osztott kosza, a
koszka oldalai képviselő táblákkal, a megtes-
tesített vonalokat jelző vesszők és karikák, majd
a rendszere szerinti rajzolás, továbbá a papir-
füzés, tüzeles, kivarrás, agyag-ídómitás s
ezekkel párhuzamban számos társas-játékok,
dalok, elbeszélések, kert munka stb. mind
megannyi léncszemét képezi ama nagy
egésznek, melyet Fröbel mély lélektani ism-
erettel és tapintattal állított össze. Elve lévén
az, hogy a családi nevelést a közneveléssel
kiegészíteni, oly köz-intézetekről gondoskodott,
melyekben a 3-7 éves kisedek a nap néhány
órját szakképzett nők vezetése alatt, közös
foglalkozásokkal töltötték. Ez intézeteket
nevezte ő gyermekértékek, hasonlólván
a gyermek-ápolást a növények gondos ápolá-
sához.

Tovább, az az a hetéves koron túl terjedő
időre rendszerét már nem dolgozhatta ki any-
nyira, hogy annak alkalmazása mikéntjét is
örökségül hagyhatta volna követőknek. A gyer-
mekkérték érdekében kifejtett páratlan munká-
sága életének utolsó éveit teljesen igénybe
vette. Meghalt 1852-ben 70 éves korában Ma-
rienthalban, hol élte végéig az általa alapított
gyermekkertésznő-képezde igazgatója volt.

Fröbel életében, sőt halála után is még jó
ideig, a gyermekkérték még Németországban
sem terjedtek el oly gyorsan mint ő remélte. Az
új rendszernek — főleg a pedagógus körében
— sok ellensége támadt, sőt a porosz kormány
1852-ben határozottan el is tiltotta a gyermek-
kérték létesítését. Fröbel elveinek hívei azon-
ban lassanként tekintélyes számmal emelkedtek,
s a szakemberek köréből is elismert tekintélyek
vették védelmükbe a gyermekkérték: Marien-
holtz-Bülwól báróné, Köhler A., Gold-
hammer és többen lángbuzgalmu apostolai
lőnek az ügynek s kitartó munkásságuk által
mindenfelé fölébredtették a közérdeklődést a
gyermekkérték iránt oly mérvben, hogy ma már
Németországban minden részében el vannak
terjedve s azok számára alkalmas gyermekker-
tészknő-képezdeket képez. Nemsokára
más országokba is elhatott az új intézmény jó
híre s Angliában, Belgiumban, Oroszországban,
az Egyesült-Államokban, sőt még Oroszország-
ban is folyton szaporodnak a gyermekkérték
száma. Fröbel rendszerének továbbfejlesztésére
az elemi oktatás körében még kevés kísérlet tör-
tént. Irodalmi téren az újabb időkben tekintély-
es hangok emelkedtek ugyan e tekintetben is,
de gyakorlatilag külföldön csupán Köhler Ágost
gothai intézetében vannak az ő elvei az elemi
iskolában is alkalmazva.

Hazánkban e rendszer legelsőben Fábri
János dorbaini kiseddóvó ismertette ugyan-
csak ő, már 1864-ben, intézetében gyakorlatba
is vette azt. Gyermekkérték ezekben azonban Pesten
a korona-utczában az első ilyen intézetet
Ronge János nyitotta meg 1869-ben. Majd
1870-ben ugyanott a kiseddóvókat képző
intézet óvodája is e rendszer értelmében sze-
leztetett föl s az időtől kezdve többen irodalmi
téren is nagymérvű munkásságot fejtenek ki
gyermekkérték létesítésére s Fröbel rendszerének
továbbfejlesztésére érdekében. Az irodalmi téren

ezeknek sorában kiváló helyet foglal el Szabó
Endre.

Az erdélyi részekben e rendszer alkalma-
zásának kezdeményezője Szász Domokos,
kolozsvári ref. lelkész s ezáltal épen az ő buz-
galmának egyik nevezetes eredményét mutatjuk
be olvasóinknak.

Ez a kolozsvári Fröbel-intézet, mely-
nek rajzát im itt közöljük.
Szász Domokos — közadakozás útján —
már 1869-ben létrehozott Kolozsvárra muzeum-
utczában egy díszesen berendezett gyermek-
kertet, melyben a korán elhunyt K. Csoma
János ritka szép eredményével működött. 1870-
ben ugyancsak az ő kezdeményezése nyomán a
kolozsvári ref. egyház a hídelvi népiskolához
csatolt egy ily intézetet, melynek vezetője egy
évig Szabó Endre volt s mellette testvére,
Róza, mint igen jeles gyermekkértészknő műkö-
dött. 1873-ban Szász Domokos az addigiaknál
még sokkal nagyobb munkába kezdett. Az
ügynek Kolozsvár legkiválóbb embereit meg-
nyerve, társulatot alakított, mely célul tűzte a
belvárosban állított föl egy mintaszéru gyer-
mekkertet s olyan elemi iskolát, melyben Frö-
bel elvei nyerjenek alkalmazást. A társulat e
célra részvényeket bocsátott ki, melyeknek
kamat-biztosítását a városi közgyűlés megszav-
azta. A részvényekből, e célra rendezett jó-
tékony előadásokból, adakozásokból begyűlt
mintegy husz ezer forint összeg, melyhez a
közoktatásügyér is — fölszerelési költségekre
— 2000 forint segélyvel járult, a társulat e
bel-magyar-utczában alkalmas telket s házat
vásárolt s a kezdeményezésnek alig negyedik
havában, jun. 20-án az intézetet az elnök meg-
nyitotta. A földszinti épület azonban csakhamar
elégtelennek bizonyult, annyival inkább, mert
a társulat már 1873 október havában gyermek-
kertészknő-képezdet is nyitott intézetében,
melynek fönntartására az elnök az államtól esz-
közölt segélyt. A helyiségnek szaporításáról
kellott tehát gondoskodni. Az intézet fárada-
atlan előjárósága az építéshez szükséges pénz
előteremtésében bálamatos tevékenységet fej-
tetett ki, a közbejött országos finanszialis zava-
roktól sem döbbenve vissza; a kar t és akaratát
végrehajtotta. Az emeletre-építés f. évi július
havában megkezdődött, alig három hónapig
tartott munka után, mintegy varázsóra, ké-
szen állott azon díszes épület, melyet képünk
mutat s már f. évi okt. 25-én Szász Domokos
által ünneppélyesen megnyitottatott.

Az új épület földszinti helyiségeiben, mely-
kék tágas, magas, világos és kellőleg szellöz-
tethető termékből állanak, a gyermekkérték
van elhelyezve; ez a hatéves korukat még be-
nem töltött kisedek szép világa. Az emeleti
termekben az elemi iskola hat osztálya és a
gyermekkertészknő-képezde két osztá-
lya számára vannak alkalmas helyiségek; ezeken
kívül az épületben vannak még az igazga-
tó és a gyermekkértészknő lakosztályai. A
fölszerelés mindenik osztályban a bécsi vilá-
kiállításán szerzett minták után van előállítva
s tekintetben ez intézetnek hazánkban aligha
van párja.

A gyermekkérték elemi iskolai növendékek
száma máris jóval tuhaladta a 100-at; a gyer-
mekkértészknő-képezdeiben pedig 23 nő készül
azon szép pályára, melyre a nők kiválóan hi-
vatvák. Az intézetben az igazgatói teendőket
Szabó Endre végzi; a gyermekkértékben két
gyermekkértészknő s két segédnő működik; az
elemi iskola megnyitott három osztályában két
osztálytanító és két szaktanár foglalkozik, a
képezdeiben pedig kilenc tanár ad oktatást.

Ime egy nevezetes példa arra, hogy mily
eredményt tud fölmutatni egy oly társulat,
melynek oly előjárósága s főleg pedig oly
fáradatlan tevékenységű elnöke van, mint Szász
Domokos. Bárha e példa minél több köve-
tőre találna hazánkban, mert a mi nem lehet-
etlen Kolozsvárra, nem lehetetlen máshol sem!

R—e.

Dávid Ferencz és a szombatosság.

A Vasárnapi Ujság f. évi 38—40 számai-
ban „Az erdélyi székely szombatosság” cím-
mel egy cikksorozat jelent meg Győri Lajos
urtól, melyben egyfelől, mint történeti alappal
nem bíró hagyományt, elítélte ugyancsak a
Vasárnapi Ujság múlt évi folyamánban „Az

erdélyi székely szombatosság eredetéről” na-
gyobbára Úrmösi Sándor ur jegyzetei nyomán
megjelent cikksorozatát, másfelől előadja e
felekezet történetét azon források nyomán,
melyeket e kérdést illetően a történetkutatás
eddig fölfedezett.

Részemről mindkettőért teljes elismerés-
sel vagyok a t. író említett cikksorozata iránt;
mert hogy az Úrmösi Sándor-féle előadás nem
egyéb regényes elbeszéléslél, azt annak idejé-
ben magam is megjegyeztem „Keresztény
Magvető” című folyóiratunkban (I. K. M.
VIII. köt. 201 l.); ugyancsak e folyóiratra
utalva a történeti forrásokért, a mennyiben ez
alapon a Ker. Magvetőben már két cikket
adtunk „A szombatosság Erdélyben” (III-ik
köt.) és „Péchy-Simon” (V-ik köt.) címmel,
mindkettőt Kövéri Lászlótól. A mi pedig a
Győri ur előadását illeti, ki dolgozatában
folyóiratunkat is felhasználta, attól a történeti
alapot nem lehet elvitatni.

Ugy látszik azonban, hogy Győri ur sem
elégedett meg az eddigi adatokkal, a melyek a
szombatosság eredetét illetőleg mindenestire
hézagosak, s hogy cikksorozatát a történeti
becc mellett, az újdonság színével is bírjon, a
szombatosság eredetét egyenesen Dávid Fe-
renczre viszi vissza, s bár a maros-vásárhelyi
krónikás után ő is Eössi tartja e felekezet ala-
pitójának, azt állítja, hogy a szombatosság nem
más, mint az unitarismus kinövése, a mi
szerinte Dávid Ferencznek a Krisztus
nem imádására vonatkozó tanában nyi-
latkozott, melyért Dávid Ferencz 1579-ben
Gyulafehérvárra (a közlemben hibásan áll
Déesen) esakungyan el is ítéltetett. S csakis ez
akadályozta meg az újításokhoz szokott s lelki
kétségei között végre is megörült* Dávid Fe-
renczet abban, hogy az alakuló-földben levő
felekezetnek, t. i. a szombatosságok hitelvéit
és szertartásait formulázza.

E fölfogás az, melyet minden megjegyzés
nélkül nem hagyhatok. Lássuk tehát mire ala-
pitja Győri ur e hypothesisit, melyet nem lehet
egyébnek nevezni, miután ahoz, hogy történeti
igazság legyen, épen maga az igazság hiányzik.

Győri ur elsőben is így okoskodik: „A
rohamos újítási viselkedés, t. i. a Dávid Ferencz
által hirdetni kezdett tan, hogy a Krisztus nem
természet szerint való Isten, tehát imádni sem
szabad, oly lejtőre ragadta Dávidot, melyről a
visszatérés lehetetlen volt. Mulhatlanul zsidó-
zásba kellett rohannia. Mielőtt azonban ide
érhetett s nézeteit rendszerbe foglalhatta,
szóval mielőtt új felekezetet alkothatott volna:
állok esel áldozata lett.” Más szókkal, ha
Dávid Ferencz el nem ítéltetik, ő a szomba-
tosságot fölállította volna. Hogy Győri ur ezt
így érti, bizonyos abból is, hogy hátrább, mi-
dön Eössi Andrásra hivatkozik, mint a kit az
ujabbkori történészek a szombatosság alapitójá-
nak tekintenek, azt mondja, hogy „Eössi szin-
tén a Dávid F. egyik tanítványa vagy követője
lehetett.”

Hogy minő viszonyban állott Eössi Dávid
Ferenczhez, erre én részemről adatokat nem
bírok, de hogy a Győri ur következtetése nem
állja ki a próbát, ezt merem állítani. Avagy
próbálja meg Győri ur s a Dávid Ferencz
helyébe tegye azon ezer meg ezer protestánst,
— még katolikust is kapunk eleget, — a kik
ma a Krisztust Dávid Ferenczrel nem tartják
természet szerint való Istennek, tehát imádat
nem tulajdonítanak neki: s kérdem merne-
e hasonló következtetést tenni, merné-e azt mon-
* Csodálkozom rajta, hogy Győri ur, a ki külön-
ben elé méltányosan említi a cikksorozatában
Dávid Ferenczről, s különösen Blandaróval szemben
mint tisztelgetéssel jellemt tüníti föl, a Dávid Fe-
rencz elleneként ezen ráfogását minden bírálat nélkül
átvette. Tény, hogy Dávid Ferencz már Gyula-Fehér-
várra betegesen vitetett, maga a fejedelem látván gren-
geségét, székelt adatott, hogy a vallású alatt is illes-
sen. Betegen vitték fogságba Dévára. Lehet, hogy
utolsó perceiben csakugyan elhagyta eszmélete, a mi a
halál pillanatában csaknem közönséges dolog. Ha
már az ily eszmélet-nélküliséget örülésként nevezik:
ugy igaz lehet azoknak, a kik azt állítják, hogy Dávid
Ferencz végre megörült. Csak hogy egy haladók esz-
méletnélküliségtől még eddig senki sem nevezte meg-
örülésnek. Egyébiránt az ő halála körülményeiről
fájdalom — eddig még semmit fölfedezni nem bírtunk.
S így a Dávid Ferencz megörülését bátran minden
történeti alapot nélkülöző állításnak tarthatjuk, me-
lyet hogy épen a rozsakart talált ki, kézzelfogható-
lag bizonyítja az, hogy vallási meggyőződésével hoz-
zái kapcsolatba, melyet épen ugy gyűlöttek és üldöztek
ellenfelei, mint őt magát. — F. J.

dani, hogy mindezek zsidózásba rohannak, vagy
épen szombatosság? Én nem mondom, hogy a
Dávid F. irányba a vallásos meggyőződés nyilat-
kozataiban egy új irányra, tán épen a szomba-
tosságra nem vezethetett sokakat, de ezért
Dávid Ferenczre felelősségre vonni, vagy azt
az új irányt egyenesen neki tulajdonítani ép
oly kevéssé lehet, mint a ker. vallás alapitójá-
nak tulajdonítani mind azon formákat, melyek
a keresztény vallásban közel kétezzer év alatt,
oly nagy számmal jelentkeztek. De tény az is,
hogy a szombatosság nemcsak az unitárius,
hanem a református és katolikus egyházból is
hódított magának híveket; már pedig ha épen
csak a Krisztus természet szerinti istenségének
és imádásának dávidi értelemben való megta-
gadása lett volna az a lejtő, melyről a szomba-
tosságra lehetett jutni, ugy a református és
katolikus egyházból szombatossá senki sem
lehetett volna, miután ezek-n nemcsak a Krisz-
tus, hanem a szent lélek is természetétől való
istennek tartatik s részben még Szűz
Máriának is imádás tulajdonítatik.

Azt mondja tovább Győri ur, hogy a szom-
batosság énekes-könyvének tanítavó darabjain
épen azon gunyolódó jelleg ismerhető föl, a
melylyel már a „De falsa et vera unius Dei
cognitione” című könyv szerzőjénél találko-
zunk. Miután pedig e könyv szerzője Dávid
Ferencz volt, tehát Dávid F. vetette meg a
szombatosság alapját!

Valóban, ez okoskodást látva, többem
csodálkozom azon, hogy minő alapon ítéltették
el hajdan az ugynevezett értekezéseket. A szom-
batosság énekes-könyve ép oly gunyolódó jel-
leggel bír, mint a Dávid Ferencz egyik vagy
másik műve! Hiszen ha ez argumentum szolgálhat
Dávid Ferencz szombatossági hajlamá-
nak kimutatására, ugy semmi sem bizonyosabb,
mint az, hogy a szombatosság a XVI. század
uralkodó eszméje volt, s Meliusról épen oly
joggal el lehet mondani, hogy a szombatosság
alapját ő vetette meg, mint Dávid Ferenczről,
mert az ő iratai is ép oly gunyolódó jellegűek,
mint a Dávid Ferenczéi, a ki a háromszög
cerberus alakjában tüntette elő s mint általa-
ban mindazoké, a kik a XVI-ik század vallá-
sos eszmeharczában résztvettek, a kik közül
bizony egyik sem hintette be cukorporral a
maga dolgozatait.

Ezután hivatkozik Győri ur az egykoru
krónikás Nagy Szabó Ferenczre s ennek Eössi
Andrásra, mint a szombatosság alapitójára
vonatkozó ama megjegyzését, hogy 1588. esz-
tendő tájját ismét megajult és kétféle szakada
az áriánus vallás, hasonlóképen bizonyítékul
használja arra, hogy kimutassa, miként a szom-
batosság nem más, mint a dávidi mozgalom
megújulása. S mindezt erre az egy szóra ala-
pitja: esmét.

Tagadhatalan, hogy az egyes szóknak
nagy jelentése van s a gondolkozó író ok nél-
kül szót nem szaporít. A mi azonban a kérdé-
sés szót illeti, én annak egészen más jelen-
tést tulajdonítok, mint Győri ur. Szerintem
az nem jelentheti a szombatosságnak már
Dávid Ferencz idejében való föltünését vagy a
dávidi mozgalommal való ugyanazonosságát,
hanem jelenti egyszerűen egy új vallásforma
előállítását, mely azelőtt épen nem volt meg. A
krónikás esmétje nem egy réginék megújulá-
sát, hanem egy egészen új valaminek előállítását
jelenti, s általában a reformátot folyton tartá-
sára vonatkozik. Mintha ezt akarván mondani:
a reformátionak még nem akar vége szakadni
a mint a lutheránus vallásból a református,
ezekből az unitárius, szerinte ariánus állott elő,
ugy most ez ismét megújula. És így a krónikás
„esmét”-je épen ellenkezőt bizonyít, mint a mit
azzal Győri ur bizonyítani akar. Mindenesetre
gyenge érv a Dávid Ferencz szombatossági
hajlamának bebizonyítására, kimutatására.

Végül tán legerősebb érve volna Győri
urnak, az általa fölállított hypothesisnek be-
bizonyítására az az állítás, hogy a mig a szom-
batosság énekeikben a róm. kath. és protestáns
felekezetek hite és szertartásai ellen kikelték és
azokat gunyolták, addig az unitáriusokat min-
denütt mellőzték. Csak hogy a dolog nem így
áll. A szombatosság ép oly tevélyeknek tartot-
ták az unitáriusokat, mint a többi felekezetet.
Erre nézve álljon itt énekes könyvből*
egy pár versszak:

* Az unitárius egyház kolozsvári könyvtárában.

Papaságot az kik hogy már elhattak,
Lutertus vagy Calvinust választottak,
Maga melyik jobb másikkal nem tudja
Ezek mind a háromszé Isten vallják.

Ez háromféle vallás ez világban
Sok lelkeket tart igen nagy rabtságban,
Tévlevegnek Isten ismeretében,
Legeltetnek hamis bízásokban.

Negyed rendben az kik egy Istent vallnak,
Tiszteltem im ezeknél nem jobbak;
Emberi találmányt, ők is követnek
Az többivel egy hajóban eveznek.

Igaz vallás csak egy hát az mint mondom,
A mint vagyon im igazán kimondom,
Üdvösség utát ugyan kifejezem
Éz, hogy Krisztust kell éltetnem követnem stb.

Az idézett versszakok harmadika nyilván
mutatja, hogy a szombatosság bizony az unitá-
riusok ellen is kikelték, őket is gunyolták. A
negyedik versszak szorosán véve nem tartozik
ugyan czólomra, de mint az előbbieknél folyta-
tásat idéztem azért, mert ebből is kitűnik az,
hogy a szombatosság helytelenül zavarták össze
a zsidókkal, a mennyiben a Krisztus iránt
ők is tisztelgetést mutattak. „Üdvösség utát
ugyan kitejezem, Ez hogy Christust kell éltet-
nem követnem.”

Im ezek volna az érvek, a melyekre
Győri ur támaszkodva az „Erdélyi székely szom-
batosság” című cikksorozatában, e felekezet
eredetét Dávid Ferenczre akarja visszavinni.
Egyebekre nézve nincs mit mondanom, mert
azok történeti tények s közlésükért ismételve
közönetemet nyilvánítottam Győri urnak; de Di-
vid Ferencz iránti tisztelgetem sokkal nagyobb,
minthogy minden megjegyzés nélkül hagyjak
egy oly fölvetést róla, a mely őt meggyőződé-
s szerint nem i leti. A ki a Dávid Ferencz
műveit, irányát és törekvést ismeri, semmiről
sem szerzhet magának oly könnyen meggyő-
ződést, mint arról, hogy Dávid Ferencz evszá-
zakra kiható egy eszmékért s elvi jelentőségű
kérdésekért küzdött s a betű-imádatától távolabb
állott, mint bármelyik reformátor. A szomba-
tosság pedig végre is nem volt egyéb, mint a
biblia betűihez való szolgai ragaszkodásnak
egy nyilatkozata, hasonló ahoz, a melyet Lut-
her is tanusított az uracsora kérdésekben. Dávid
Ferencz nem az ünnepnapokat és szertartásot
akarta reformálni, hanem világosságot vetett
a konfessziók oly pontjaira, melyekről ma az ő
szellemi fényének sugarai kezdenek tűndőkölni.

Ferencz József.

IV.

Baroda, egy hindu fejedelem udvara.

Vázlatok Kelet-Indiából.

III.

Amber története; az arany kioszk.

Deypore egykori fővárosát, Ambert, mely-
nek nagyszerű romjai a múlt alkalommal ismer-
tettük, a minák, Felső-India őslakói, alapitot-
ták, kik a várost Amba-nak nevezték el, mi
annyt jelent, hogy „közös anya”; mikor az új
város később országok székhelyévé emelkedt,
Ghat Rani-nak, a „Hegyek királynő”-jének is
nevezték. A város virágzása urainak hatalmá-
val egyenlő arányban emelkedett s igen rövid
idő alatt már Radputana egyik legelső váro-
sává lett. 1580-ban kezdette meg Manu Szing
király a most is meglevő palota építését. 1630
felé a Mirza Radsah, I. Dsey Szing a Jess
Mundert, a Devana Khanat és a többi nevezet-
tessébb palotákat építtette s az összes épületeket
hatalmas kőfallal vettette körül; ez a fejedelem
kiosztott a Tal-Kutara tavát és a Band csoda-
latos tündérkertjét is. 1699-ben II. Dsey Szing
lépven a trónra, teljesen befejező elődei művét
s annak mintegy megkoronázásul ama pompás
kaput építtette, mely maig is az ő nevét viseli;
de a fővárosnak hozzáférhetetlen fekvése, ama
jelentéktelen tér, melyet a város csekély területé
a tervezett új építkezések és módosítások
számára engedett s végre annak belátása, hogy
e szűk helyen lehetetlenség az ő névéhez méltó
építkezéseket tenni, mind e körülmények arra
bírták a fejedelemet, hogy kedvence fővárosát
képeken oda hagyja. 1728-ban II. Dsey Szing
Deyporenak vetette meg alapját, kiköltözteté
vad sziklavölgyükből Amber lakóit s a világ
egyik legszebb városát adá nekik kárpótlásul.

Végeztes csapás volt ez a „Hegyek királya-
nőjére”; lakóitól megfosztva, egyenként veszté
el ama régi nagy családokat is, melyeket addig

legalább a rájuk szállt családi hagyomány oda-
közte tartott. Egykori fényéből csak néhány
gyönyörű emléképületét s nevét tartá meg az
ösváros, melyet most is ugy tisztelnek a vidék
lakói, mint őseik nagyságának és dicsőségének
bölcsőjét. Amber is ugy járt, mint Csittore
Meyvárbán és Mundore Meyvárbán és most
nem egyéb, mint egy fényes épületekkel díszit-
tett nagy, de végkép elhagyott város, melynek
összes lakói: néhány pap, kik háuk maradtak
régi oltárkaihoz, s tömördek majom és ragu-
dózó állat.

Amber romjai a völgy egész északkeleti
részét elborítják még ma is; a bazárok és a
közönségesebb nép lakásai ma már csak sűrű
növényzettel benőtt romhalmazok képeznek, ha-
nem az előkelőbb családok hercegi lakásai
sokkal jobban ellen tudtak állni az idők viha-
rának. Midőn az ember a kihalt utcákon végig
halad, — írja Rousselet francia utazó — valami
megfejtethetlen és buskomorság érzete vesz
erőt rajta, melyet nem csupán a többnyire szom-
oru és csúpasz romok ébreztenek lelkében.
A nap itt magas fák sűrű lombzatain szűrve
át sugarat, valami sajátságos meleg, ugy szólva
mindent elfátyolozó színezettel vonja be a zöld
lombok és fárgott kövek e tarka vegyületét;
titokszertű lugasövényeknek apró tavakhoz ér-
kezik az ember, a melyeknek partjait szobnél-
szobb csarnokok, majom- és lelkészakok sze-
gélyezik. A völgy tele van szent épületekkel s
azok többnyire most is jó karban vannak; gyö-
nyörű izlésben épültek, főleg a Mahadeo-nak
szentelt imaház, melynek ugynevezett arany-
kioszkja valóságos remekműve a képzőmű-
vészetnek.

Reggel és este a szentélyek érczongyjainak
(melyek a hinduknál a templomi harangokak
helyettesítik) messzire hallatszódó rezgő hangjai
betöltik a szűk sziklavölgy üregét. A királyi
kastély magas bástyáiról hatalmas öblű naka-
rák (harangok) felelnek a gongok hangjaira,
hogy azokkal együttesen üdvözölhessék a nap-
nak, királyiák ősenek, fölkelését és lefektetését.
E harangok és gongok zaja főleg estefelé
gyakorol valami sajátságosan megragadó köl-
tői hatást az ember kedélyére. E harangok
Amber utolsó shahjai; az idő nincs már mesz-
sze, midőn a hitelenség, vagy talán valami
másféle vallás föl fogja dönteni Mahadeo (nagy
isten) mundiljait (oltár) s a szent völgy visz-
hangjait örökre elnémítja.

IV.

Baroda, egy hindu fejedelem udvara.

Nálunk Európában a pompa és a fény,
melyre hajdan oly sokat adtak, egy idő óta
enyésző föiben van; az udvari ugy, mint a
közönséges társadalmi élet szintelenébbé lett s
tarkaságát és festőiségét majdnem egészen
elvesztette; az udvartartást őröszélt vonta ma-
gát, az udvaroknál alkalmazottak díszegen-
ruhái, a legutolsó inasétól kezdve föl az udvar-
mesteréig, a cifra himzészek dacára is szerfölött
egyhangú és disztelen, és a katonák is egyszer-
rűbb és nem oly csinos öltözetet viselnek, mint
hajdan. Maguk a fejedelmek katonai egyenruhát
vagy fekete frakkot hordanak.

Másképen van ez Kelet-Indiában. Egyes
uralkodók udvarában, hol a pompa és a fény-
üzés ma is oly nagy, mint századok előtt volt,
egészen a középkorba képzeli magát az ember.
Ott az európaiakra nézve minden szingazdag,
eredeti, drága és feltűnő, s az egész ottani élet
más, elevenebb és tarkább jellegű mutat; az
ég maga és a levegő, az állat- és növényvilág,
az építészlet és az emberek mind mások, mint
nálunk s valami különös, meglepő és nagy mér-
tékben érdekes látványt nyújtanak az ide-
geneknek.

Egyébiránt Kelet-Indiában is sok minden
eltűnt a korábbi századok fényéből. A legtöbb
állam az angolok hatalmába került, s a többiek
nagy része is többé-kevésbé szintén azoktól
függ. A fejedelmek sokat vesztettek földből
jóvedelemből, s pénzügyosaik többnyire zilál-
tak. De néhány gazdagabb és hatalmasabb fej-
delem még mindig oly helyzetben van, hogy
udvartartását ó-indiai mód szerint rendezheti
be. E ritka uralkodók közé tartozik a maharath-
tok egyik fejedelme, a gukovár, kinek
székhelye Baroda, Indiának Guzerate nevé
tartományában. E tartomány Bombay-í északra
Malva fennsík és a Cambay-i öböl közt mintegy

200 német négyszögmerőföldnyi területtel s 350,000 lakóval bír, de királyának három millió tallérnál is több jövedelme van. Fővárosa, Baroda, a Visvamiira folyó mellett fekszik, több-emeletes, többnyire fából épült házakból áll és körülbelül 150,000 lakója van.

Itt szokta megtartani a guikovár a nagyszerű díszmeneteket, állatviadalokat és a város környékén a híres vadászatokat. A család igen büszke a guikovár nevezetre, a mely a maharattok nyelvén állatorzót jelent.

Az 1871-ben elhalt guikovár, Chanderao, különösen szerette a pompát s örömet társalgot és barátokozott az európaiakkal. Mikor 1864-ben Rousselet francia utazót, kinek utelírása nyomán e vázlatokat közöljük, bemutaták neki, nagyon barátságosan fogadta őt. Ez a guikovár, mint elíteltük, az egyetlen uralkodó vala Indiában, ki udvartartását még a régi mód szerint vezette, ugyanazzal a fényűzéssel és nagyszerű pompával, mint a korábbi századokban a leggazdagabb radsák. Junius havában az esős évszak egy kevés időre félbeszakad s ilyenkor mindenféle vadászatokat és

irnok és kereskedő volt, fehér felöltöket és apró színes turbánokat viseltek. Voltak ott maharattok, aranynyal himzett öltönyökben, oldalukon karddal; baniánok (kereskedők) a bazárokból; félmeztelen dherek, vad kifejezéssel, kezökben íjjal és tegezettel s nyakukon apró csigákából álló füzérrrel, s végre bayaderek csinos, testhez álló nadrágban, zenészekről kísértetve.

Most a fegyveres hírnökök érkeznek lóháton; hosszú trombitáik selyemszalagokkal voltak díszítve; valami nagy ur számára csináltak helyet. Az udvarhölgyek díszes kocsikban jöttek, a melyek fölé mennyezet van vonva selyem függönyökkel; minden kocsit négy pompás ökör húzott, melyeknek pupjai kékre voltak festve, szarvaik meg aranynyal voltak bevonva. A nők egyszerű-mászorkikukkintanak a függönyök mögől, de arczukból csak két ragyogó szemüket láthatni. A kocsik lépcsőin rózsaszínbe öltözött rabnók álltak.

De ki győzné leírni a folytonosan változó tarka jeleneteket! — kiált föl utazónk. Most egy valóban gyönyörű zsiráf jön a király

csapatok képezik olyan öltönyökben, a melyekben a mellékelt kisebb rajzon láthatók.

Mint Rousselet írja, ez nagyszerű menet egy egész óráig tartott s az egész város megtelt a drága füstölő szerek illatával. Egyszer aztán hatalmas ágyuk dördültek meg, tudul adván a népek, hogy az áldást a papok elmondták s az ünnepélynek vége van. S. L.

Egyveleg.

— Ez is amerikai találmány. Egy fiatal hölgy Tennessee-ben (Észak-Amerika) igen ügyes módot talált fel arra, hogy alkalmatlan látogatóitól szép szerével menekülhessen. Ugyanis kezében mindig egy legyezőt tart és ha imádói sokáig maradnak nála este s ő már mindenféle gyöngyözéssel és czélzást alkalmazásba vett, hogy látogatóját hazatérésre bírja, utolsó mentő eszköz gyanánt legyezőjét fordítja meg. A legyező egyik oldalán pedig ez van írva: „Fiatal ember, vajjon tudja-e mamája, hogy ön hol marad ki olyan sokáig?” Erre a fiatal embernek akarna, nem akarna is észébe

Hogy él Kossuth?

Mi lehet érdekesebb, mint oly férfiakat, kiket a sors különös missióval bízott meg, s kik magasan emelkednek ki az emberiség tömegéből, mint nagy események s nagy eszmék hősei, — mi lehet érdekesebb, mint ezeket megismerni mindennapi életük csöndes folyamában, rendez foglalkozásaik, egyszerű örömeik s aprólékos szokásaik közepett?

Kossuth Lajos külföldi magánéletéből Szemere Miklós veterán költőnk, ki csak a napokban tért vissza ifjúkori s huszonhat éve nem látott barátja látogatásából, sok és igen érdekes részletet beszél el, melyek bizonyára érdekelni fognak mindenkit, a ki osztozik azon kegyeletben, mely nemzetünk s a világ részéről történelmi és szabadságharcunk e hatalmas alakjának emlékeit körülveszi.

Kossuth jelenleg Turin mellett, Barraccone di Colegno-nak egyik mezei nyaralójában lakik, mely Colegno helységhez (honnan a tanya nevét kölcsönözte) mintegy negyed, Turinhoz pedig vasuton husz percznyi távolságra esik. E vidék szép és regényes, napja az olaszhoz arannyal, de nyári éghajlata a közel Apesek havasai miatt egészen mérsékelt, alig különbözik valamit a mi júliusi melegünktől. Hogy ennek dacára itt még késő ősszel is minden virágzó, hogy a réteken háromszori kaszálás után negyedszer is üde zöld fü terem, melyet aztán legelőül használnak; annak az az oka, hogy Piemontban nem oly változó a lég-mérsék, mint nálunk, de ősszel és télen is oly enyhe, szelid az időjárás, mint tavasszal s talán az a körülmény is, hogy nincs itt egy darab föld, melyet csatorna ne öntözne, s mely gondosan mivelve ne volna.

Kossuthnak kertjét is egy csatorna szeli ketté. E kert valóságos paradicsoma a természet és az emberi szorgalom áldásainak, még a kerítés köfalain is temérdek a mindenféle gyümölcs: füge, mely azonban itt sem érik meg egészen, ép úgy, mint minálunk; szép alma, pompás körte és óriási barack; végre szőlő, mely edesség tekintetében ugyan sokkal hátrább áll a mi hegyaljai furmintunknál, de azért épen édes-savanyus íze miatt, igen jó ehető gyümölcs.

A nyaralót Kossuth csak nemrég vette nyolcezer forintért. Az egész telek mintegy két-három köblöser terjed, s hosszadalt négy-szöveget képez. — Mindjárt a kapu bejáratánál áll egy kis, egy emeletes lak, melyben Ihsász Dániel, Kossuth e régi társa s szakmivetésének hű megosztója lakik; míg a Kossuth háza beljebb van, a telek hátulso részében, a gyümölcs-örsnél. Az apró tornyocskák, melyek kívülről az épület koronáját, tulajdonképen pedig a másod emeletet képezik, olyan külsőt adnak neki, mint egy kis palotának. E tornyosobák egyikében szokott Kossuth a csillagok járására figyelni, s a világregd égi titkaiban elmerülni. Szemere Miklós e házat egy derültebb őszi reggelen emléklül lerajzolta.

— „Mit csinálasz? — kérde Kossuth Szemere, midőn épen a képen dolgozott.

— „Látod! — felelé Szemere — emléket akarok hazavinni.“

— „Nem barátom, ne tedd azt, — volt a válasz. — Igy is halommal kapod a leveleket, melyekben egyik-másik hazánkfia segélyért folyamodik hozzá, vagy arra kér, hogy téríts meg neki a kárt, a mit a forradalmi papírpénz által vesztett. Azt hiszik, gazdag ember vagyok. Hát még ha e házat, mely elég csinos, meglátják?“

A csinos rajz tehát, melyet Szemere annyi gondnal, s korához képest bámulatos ügyességgel készített, el van tiltva attól, hogy a nyilvánosság előtt megjelenjen.

Kossuth emlékei, a melyeket eddig kapott, egész gyűjteményt, s pedig nagy és igen becses gyűjteményt képeznek.

A sok közül — Ihsász följegyzése után — hadd említsünk föl legalább egynehányat, a gyűjtemény becsesebb tárgyaiból. I yenek:

Londoni polgárrá való kinevezésének okmányja; az okmány kerete fölött Magyarország címere, de nem koronával, hanem vitői sisakkal. Az okmányt a kereten belül egy gyönyörű aranyos festmény veszi körül külön; felül Kossuthnak, alól London városának a címereivel. Az egész 5000 frankba került.

Hasonló okmányt kapott III. Napoleon is egykor, csak azzal a különbséggel, hogy azon okmány csak tekeresben és szalaggal átkötve adatott át neki.

Shakespeare házának mintájára készült könyvtartó, melyet 12,000 londoni munkás, egy-egy penny alárússal csináltatott, s melyben Shakespeare összes munkái a legdíszesebb kiadásban vannak elhelyezve.

Két nagyszerű ezüst-hillikoi, a melyek közül az egyiket a philadelphiai németek, a másikat a cincinnatiak adták neki.

Washington kardja, melyely Washington egy unokája ajándékozta meg őt.

Egy igen szép és gazdag kereszt. Washingtonnak volt egy kitűnő ezrede, melyet a „Szürke ezred“-nek hívták, jelenleg is van egy ily ezred s Kossuth a keresztet ettől kapta. A kereszt közepében van Washington hajfűrtje.

Két arany gyűrű, melyet egy várostól kapott, s mely sulya miatt nem hordható.

Egy ezüst hüvelyű török kard, egy törrel együtt, melyet Erdély adott neki 1848-ban azon alkalommal, midőn az unió kimondottát s Erdély Magyarországhoz csatoltatott. Ezen kard Bethlen Gáboré volt, a ki azt valamelyik zultántól kapta ajándékba. Ezzel a karddal tette le Kossuth 1849-ben mint Magyarország kormányzója az esküt.

Egy hat-fontos ágyugolyó, mely a bunkershilli csatában lövetett az angolok által az amerikaiakra. A mint tudva van, Bunkershillnél történt az amerikai szabadságharc első csatája, melyben az amerikaiak győztek az angolok ellen.

Mintegy 600 darab address, melyet Anglia és Amerika városai megtiszteltetésül nyújtottak át neki, van köztük 20—25 darab 30 ezernyi alárússal is; így például az egyik 30,000 nő van aláírva.

Kossuth még most is ép és erőteljes férfi, s épen nem látszik meg rajta az évek sulya. Minden arczképénél, melyet nálunk ismernek, szebb az életben; sehol sincs egész híven eltálatva, kivéve egy mellszobron, mely szobájában van elhelyezve. Tartása egyenes és méltóságos, mozgása élénk és gyors, s hangja még mindig az a régi, kedves csengő hang, tele érzéssel és lágyággal, melyely egykor annyi szívet tudott elvarázsolni, s lelkesedésre ragadni. Csak szép hosszú kerekszakála öszült meg egészen és nagy, kifejezésteljes szemei lettek gyöngék a sok éjjeli olvasástól, s kezdenek könyözni, ha valami tréfán nevet, a mi néha megtörténik, bár nagyon ritkán. Rendesen komoly és halgató, mint a bölcs szokott lenni, a ki már túl van az élet köznapi izgalmain, és kicsinyes lármáján. Kossuthnak egy öröme van: a magány, a hol Lajos fia, és Ihsász körében él; s egy szenvedélye: elmélyedni a természet, s a tudományok örökké gazdag s határtalan világában. Ő azt tartja, a mit a példabeszéd: „a jó pap holtig tanul.“ Szellemét minden érdekli, a mi által ismeretei gyarapodhatnak. Roppant tehetsége és bámulatos emlékezete által mindent, a mihez hozzáfog, gyorsan szokott sajátjává tenni.

Csak pár éve kezdte tanulmányozni a botanikát, s már tekintélyes botanikus. Fűvészkönyvei tucatokra rúgnak; s ő azt az ezer növényt mind ismeri, s el tudja mondani nevüket magyar, német, francia, angol, latin nyelven. Mint csillagásznak egy nemrég közzétett tanulmánya Európáért figyelmet gerjesztett. Csai gyűjteménye szintén egyike a legszébbeknek, s benne sok kiváló és becses kövültésig példány található.

Gyűjteményeit s gazdag könyvtárát csak igen bizalmas jó barátjának szokta megmutatni. Ebben is a jó Ihsász bácsi szokott közben járni Kossuthnál. Szép módjával körül fogja Kossuthot, kezd cselezgatni erre és arra; s ha látja, hogy már az út-félig-meddig ki van egyengetve, akkor aztán hirtelen eláll azzal, a mi tulajdonképen furta az oldalát.

Kossuth e tartózkodása onnan ered, mert igen sokszor ki van téve a tolokodók avatlatlan kiváncsiságának, a kik közül egyik-másik csúnyán visszatér bizalmával.

Olyan ezik, mint egy amerikai lapnak minapi cikke, mely szerint Kossuth a legszorongatottabb anyagi helyzetben volna, mely-nél fogva az egész világot segélyadományok

gyűjtésére hívja föl, nagyon természetes, hogy fölháborította, mert állításai merőben alaptalanok.

Kossuth bár nem él a legfényesebb körülmények közt, de van anyyja, a mennyi arra elég, hogy hátralevő napjait meglehetősen kényelemben, s anyagi gondoktól menten töltsse el. Házában, mely nem nagy (körülbelül 30 lépés hosszú, és 25 lépés szélességű) a földszinten egy, mint az első emeleten van 5—6 tágas szobája, melyek közül elől az egyik a saját hálószobája, egy meg hátul Lajos fia részére van berendezve. Felül a második emeleten is van négy, de ezek kisebbek, s nem lakik bennük senki. — Cseléde van három: az ötven éves gazdasszony, egy rendkívül kövér elzászi német asszony, Paulo az olasz inas, és Francesco a kertész: régi hű szolgák s a két előbbi már 15-ik éveket töltik Kossuth szolgálatában. A gazdasszonyt Kossuth maga tanította be a jöfőle magyar ételek készítésére s a magyar ember csak elbámul, a mint egyenként az asztalon látja föltálatva: a pompás turóscsuszát, s a nemzeti konyhának pár-excellencé büszkeségét: a töltött káposztát. A kertész igen jó gondját viseli annak a sok szép virágnak, a melyekben ura oly nagy örömet talál. Van még Kostuhnak egy hű négy-lábú szolgája is, kit „Jószág“-nak hívnak, egy természetes fehér szőrű — házi szelindek, a melylyel Kossuth gyakran elmulat.

Kossuth életmódja igen egyszerű s változatlan. Reggel hét órakor kél, reggelizik s jókora sétát tesz a szabadban. Léptei oly gyorsak, hogy nemcsak Ihsász, de más is alig képes vele versenyezni a járásban. Séta után hideg fürdőt vesz, azután a lapokat nézi át, a melyek idejekorán érkeznek meg Turinból, azon a vonaton, mely a nyaralóhoz közelfekvő kis állomásnál szokott megállni.

Kossuth általában figyelemmel kísér minden jelentékenyebb politikai mozzanatot; s ha megtörténik, hogy valamely látogatójával hosszabb beszélgetésbe eszkeedik valamely tárgy fölött, nyomban a beszélgetés után szobájába vonul s mindent, a mit mondott, papírra vet. Azután még egyszer fölolvassa, kiteszi az asztalra a látogató elé, s az ott hever egy kis ideig. Hanem a másik pillanatban már, ha ugyan valakinek észébe nem jut megmentésére sietni, jaj annak az iratnak. A hogy tele írta azt a papírost, egy szét is tépi csöndesen, izipiczi, összeszedhetetlen darabkára, úgy hogy azokból többé senki sem képes eligazodni. Azok a darabkák aztán szépen elvándorolnak — a papírkosárba. Mennyi becses dolog részeseült már e tragikus sorsban, — ki tudná megmondani? Így semmisítette meg Kossuth azt a különösen érdekes, s egyéniségének álláspontjára nézve kiválóan fontos nyilatkozatot, a melyet nem régen tett valaki előtt, hogy: „miért nem tér ő vissza a hazába?“ A követviszahívási jogról tett észrevételeit azonban Szemere-nek sikerült idejekorán megmenteni.

Este hat óra után érkezik meg Kossuth ifjabb fia, Lajos. Turinból, mire nem sokára apa és fia asztalhoz ülnek ebédni, s ilyenkor Ihsász is gyakori vendég. A Kossuth és fia közti viszonyról gyöngédebbet még képzelné sem lehet; hisz az a tény is, hogy mindéddig házájokba vissza nem tértek, a hol kitűnő képzettségük folytán bizonyára fényes pályá nyílnék számukra, főleg abban a mély ragaszkodásban lelheti magyarázatát, a melylyel atyjok iránt viseltetnek. Különb Kossuth fiainak így is jó állásuk van; az idősebb, Ferencz első-rangú bányahivatalnok, az ifjabb, Lajos pedig több vaspálya főnöke Turinban, jövőre azonban innen Milánóba teszik át, s akkor az öreg Kossuth is elhagyja Barracconét, és fiához költözik.

Ebéd után még egyideig tart a beszélgetés, szivarozás (Kossuth cigarettet szí, melyet nagy ügyességgel és gyorsan szokott elkészíteni) és mintegy két óra hosszat a tekezés, a melyben Kossuth valódi művész. Tíz órakor a társaság szétoszlik, Kossuth szobájába vonul, s olvas késő éjjel. A rendszeres életmód, mértékletesség, testi mozgás és hidegvízben fürdés oly edzettké tették egész constitutióját, hogy lehetetlen rá ismerni benne arra az emberre, a kit 1848 jun. 14-ki nagy beszéde előtt úgy kellett a szószerkebe karon fogva fölvezetni. Valódi aczélimai vannak. Sok időt tölt a szellős, légyo-

KELETINDIAI KÉPEK: Királyi testőrök Barodában.

ünnepélyeket szoktak rendezni Barodában. Ez ünnepélyeknél főleg az állatviadalok játszanak fontos szerepet, épen mint a keresztény Spanyolországban, de Barodában sokkal izgatóbbak és az európai névze sokkal nevezetesebbek. Az 1871 nyarán elhalt fejedelem igen sokat költött e barbar játékokra és a nagy ünnepélyeket rendszeren maga személyesen szokta rendezni és vezetni.

Rousselet-t, ki többet magával utazott, a guikovár egy nagyszerű szovárra (katonai díszmenet) hívta meg s ottlétök alatt egy udv. kocsit és egy elefántot bocsátott rendelkezésükre. Rousselet megjegyzi, hogy életében soha és sehol sem látott olyan eleven, vidám és tarkabarka néptömeget, mint az ünnepély napján Barodában; tökéletesen a középkorba képzelte magát visszavarázsolva. Az utcákon hatalmas embertömegek tolongott és a házakon tarka zászlók lengedeztek. A parasztok, kik a közel falvakból gyülekeztek a városba, óriási fehér turbánokat viseltek. A nők festőleg voltak öltözve, csinos selyem ruhákat viseltek s mindenféle arany- és ezüst-ékszerekkel voltak fölciczomázva. A polgárok, kik közt igen sok

szolgái által vezetettve s a tengernyi néptömeg által bámuló fölkiáltásokkal és örömjongásokkal fogadva. Távolról dal, zene és örömkialtások hallhatók, mindenki várakozásteljesen igyekszik lábujjhegyre állani. Végre megérkezett a szovári főszemélye, a nap hőse, a guikovár, családijával és hozzátartozóival. Ha u d a h j a (fejedelmi szék), Anglia királynőjének díszes ajándoka, tömöraranyból készült és tömördek drágaköve van kirakva. Himzett párnákon ül s drága ékszerektől oszillogó vörös bársony-öltönyt visel; turbánjába gyémánt rezgő tű van tűzve, melyben ama világhírű gyémánt-kő ragyog, mely a „Dél csillaga“ név alatt ismeretes. Háta mögött ül miniszterelnöke s az elefánt mindkét oldalán kengyeleken két-két férfi áll; egyik a h u k a h - t (pipa) viszi, melyet India akkori alkirálya küldött a guikovárnak ajándékba; a többiek meg a királyt legyezik pávatollakkal. A menetet roppant sokaság, a király katonái, élükön európai tisztekkel, arab és maharatta lovassapatok, tábori tüzérség, alabárdosok, tevéken ülő katonák s a királyi zászlótartók előzik meg és fejezik be. A fejedelem közvetlen környezetét a királyi testőr-

jut, hogy a kapukulcs nincs nála és nagy sietve haza kotródik. A mint mondják, a kisasszony igazi szeretője sohasem látta a legyezőnek azt a furca oldalát.

— Páris gyomra. Mult évben Párisban eladott 5,435,472 tyuk, 904,428 kacsa, 2,365,241 házi nyul, 663,597 liba, 426,847 pulyka, 1,647,768 galamb, 10,416 kecske, 282,953 mezei nyul, 523,127 fogoly, 31,049 fűcán, 8191 őz, 1,498,049 pacsirta, 109,223 bárány, 18,059 gyöngytyuk, 33,087 szalonka, 24,456 fűj, 33,087 vadkacsa, 9061 malacz, 10,920 csomag kakas-taraj, 95,070 rigó, 2708 fenyes madár, 1691 barázda-billegető, 10,995 kibicz. Elkelt ezenkívül 114 millió kilogram marhasuh, 23 millió kilogram sertésuh, 25 millió kilogr. hal, 14 millió kilogr. vaj, 440 millió kilogr. tojás, 17 millió osztriga. Összesen elfogyasztott Páris 1873-ban 259,859 ökröt és tehenet, 5300 bikát, 165,543 borjut, 1,526,763 ürüt és 210,501 sertést. Italmétekben elfogyasztott 408 millió liter bort, 2 millió palackos bort, 9 millió liter pálinkát, 3¹/₂ millió liter gyümölcs-leve, 22¹/₂ millió liter sört.

natu tornáczon. A ki ott vele mulat, okvetlenül megkapja a náthát, hurutot. Ó neki soha semmi baja. Aludni rendesen nyitott ablakoknál alszik egy könnyű lepel, és egy igen szép, ibolyákkal díszített, horgolt takaró alatt, melyet nem rég egy magyar nő küldött számára, ki magát bizonyos okokból meg nem nevezte, s kinek kiletét Kossuth is csak közelebb tudta meg. Kossuth egy névjegyén (ezt is, mint minden levelét gyászszegély veszi körül) köszönte meg e kedves küldeményt.

"A pompás takarót — írja — hervadhatlan ibolyáival vagy becsben tartom.

Rajta fog kezem nyugodni, mikor meghalok: ha ágyamban halok meg.

Örvendek, hogy végre szabad leírom-e szót: köszönöm, melytől szigoruan eltiltott eddig, a becses adományt kisérő jegyzék.

Legyen szívesen fogadva szíves köszönetem s a régmúlt nagyidők kis emléke, melyet hozzá csatolok. — Barraccone, Octob. 28. 1874."

A névjegy másik oldalán egyszerűen név áll: Kossuth! Darmay Viktor

A hétről.

☾ Több mint két hete már, hogy egy lovas kaland foglalkoztatja az összes európai sajtót. Nem is könyvet, — egy egész kis könyvtárat tenné ki már, ha mind összegyűjtén valaki, a mit e tárgyról e két hét alatt irtak. Csaknem olyan föltűnést okoz, mint az északarkai expedició s hőse nem sokkal csekélyebb ünnepelés tárgyá, mint e bátor utazók.

Az igaz, hogy e lovas vállalkozáshoz szinte nem kevés adaga kellett a bátorságnak. Arról volt szó, meg lehet-e tenni 156 német mérföldre két hét alatt, lóháton, de ugyanazon az egy lovon? Egy magyar fia vállalkozott e föladatra, melyet pedig megoldhatatlannak ítélte a sportvilág. Véleménye szerint egy ily utban el kellene pusztulni lovasnak és lónak, mielőtt célhoz érne.

Es a vállalkozó megmutatta, hogy lehetséges a lehetetlennek látszó s megtette az utat Párisba Bécsből, nem két hét, de tizenhárom nap alatt. Azóta minden ország sajtója és sportvilága tele van Zubovics Fedor honvédszázárnagy és lova, Cadaroc nevének emlegetésével.

Lapunkban szinte volt már róla említés, az alkalommal tehát csupán annak rövid fölméltetésére szorítkozunk, a mi azóta jutott tudomásunkra.

Zubovics Fedor hontemeyi, felsőturi születésű 28 éves fiatal ember, gyermekkorát azonban a Jászországban töltvén, jászoknak mondja magát. Ott teremnek a legjobb lovasok s ő nem is válik a jász hírnév szegényére, mert ő maga a legkitünőbb lovismerő és idomított egyike. Három oldalbordáját törte össze egy lórol-leesés következtében, egy lórugás pedig összetörte jobb lábát azaz azt most is azzal tartja össze. S mégis volt bátorsága vállalkozni a merész föladatra, pedig nem is valamely fogadás következtében, hanem csupán magyar lovas ambícióból.

Nem is első ilyenmü tette az neki. A budai lakosoknak még most is emlékeztükben van az a vakmerő lovas, ki a Gellérthegy egyik gyalogosan és szédítő oldalán a Sáros-fürdő fölél tette meg naponkénti lovas sétáit, patkolatlan lovon, s műlovászi tevékenységéről sokat tudnának beszélni a stiriainak, Reitoldstein környékén, hol Egyiptom kormányzójának, Sefers pasának nagyszerű lóistálói vannak. Zubovics ott fényesen bebizonyította lovászi zseniejét s a közel Gleichenberg fürdő vendégei nem gyöztek szörnyüknöni naponkénti bravurjain. Érdekes adatok, hogy mint alig felszerült fia vett részt az éjszakaiamerikai háborúban s katonai kitüntetését nyert, hogy egyike volt a marsalai er hásonk Garibaldi alatt, hogy a schleswig-holsteini háború alatt mint nyargoncot, az osztrák-porosz sereg fāradhat-

lannak ismerte, hogy jégzárlás idején átúsza a Tiszát, hogy a Kárpátok egy meredek hegy-ségén fölmért földet járt be trappista modorban, a Niluson 48 óráig bírt evezni, stb.

Az angol félvér Cadaroc sem most lesz ismerette a sport-körökben. A hétvéves barna kanca ló nagy kitarására s mint igen jó ugró, már előbb is híres volt s tulajdonosa erre az utra ingyen engedte át Zubovicsnak s hosszú sétalovaglások által késztette elő a nagy utra.

A nagy utat Zubovics szerencsésen meg is tette, mint érintők, egy nappal előbb a kitűzött időnél, dacára, hogy lova utközben megsérült s hogy a Fekete-erdőben elvetédt s tíz órát czéltalan bolyongással töltött.

Uti viszontagságait különben elbeszélte egy Párisban időző honfirtásunknak s ennek tudósítása nyomán közölhetjük a következő érdekes adatokat:

Okt. 25-én d. e. 10 órakor indult meg Bécsből honvédtiszti egyenruhában, s így folytató utját 23 mérföldnyire. Az ennyi hidon oly baleset érte, mely csaknem meghusitá egész tervét. Lova ugyanis egy hegyes csontba hāgott s az elébe lovagolt dragonyos tiszték már azt is kétségbe vonták, vajjon e beteg lóval nem Párist, de Strassburgot is elér-i? A dragonyos ezred főállatorvosa levette a lórol a vasat, kitisztította a sebet s vascipőbe burkoltta a ló megcsérült patáját. Így indult el Zubovics tovább csüggedetlenül.

Effeningenig ment a ló a vascipőben. Itt újra meg kellett vasaltatni, mert sántított. De Vitchben újra meg kellett állnia s bőrczipőt tétetnie a ló beteg lábára. Ezzel a lábbelivel kitartotta az utat egész Ulmig, itt azonban új baj támadt. A ló sebesen kezdett s a sánta paripát operáltatni kellett. A sértett talpat egész a husig kimetszették s újra megvasalván a lovat, folyt az ut tovább, — a Fekete-erdőn át, hol a szakadó havas-esőben elvezésztette az utat s egy vadászlakban kelle megállnia reggelig. Más nap újult erővel indult meg s csakugyan megpillantá a strassburgi Münster tornyát. E városból az egész tisztikar elébe lovagolt, sőt még hölgyek is. Itt tétette lovára az utolsó vasat s rövid pihenés után folytató utját.

Innen kezdve azonban tömördek kellemetlenség érte utjában. A franciaia határon belül ugyanis sok helyütt porosz kémnek tartották, mely véleményükben még megerősítette az, hogy hősünk kezében földbroszt láttak, melyről az utak fölöl tájékozta magát. A franciaia parasztnak néhol oly fenyegető állást foglaltak ellene, hogy nem egyszer kellett revolveréhez nyulnia.

Corneux-ben revolverrel reggelizett. Maga a vendéglős volt az, a ki, mikor észrevelte idegen voltát, fenyegette, s a ki fölszólította, hogy ha épségben akar maradni, hagyja el házát. Hősünk, a ki derekasan megéhezett azt válaszolta, hogy majd az étkésze után. A vendéglős megmaradt kívánságánál: „hagyjon ott mindent s álljon odább; ő „prussien“-nek nem ad enni, ha csak mérget nem.“ A revolverek megtették hatásukat; a vendéglős lecsendesült; hősünk ellogvasztotta dejeunerjét s utját ismét tovább folytatta.

Tourneau-ba érkezvén, itt új baleset érta a lovat. Egy bretagnei hatalmas csődör ugyanis úgy megrugta a szegény paripát, hogy Tourneau-tól kezdve már két lábára sántított.

Champigny-ben valami rablófélnék tarthaták, mert késő este érkezvén ide, miután lovat a fogadó istállójába bekötötte s maga egy zsup szalmára melleje feködt: rá zárták az istálló ajtaját. Össze kellett törnie az ajtót, hogy kiszabadulhasson. Még arra se akad ember, a ki a pénzt elfogadta volna az éjjeli szállásért, egy se mert feléje közölni. Az ut annyira kifárasztotta s annyira idegessé tette, hogy Diénze-ben például egy éjjel álmában kiugrott ágyából s neki rohanva az ablaknak, kezével betörte, minek folytán jobb keze több helyt megsérült. Utazása utolsó 7 napjában csak egyetlen egyszer s akkor is csak 3 óráig aludt; ha olykor le is dőlt pihenésre, idegessége, izgatottsága s a lovairt való ijedség nem engedék szemeit behunyni. A szegény Caradocot is annyira kimeríté a fáradszó ut, hogy már enni sem akart s gazdjára kifárasztott volt zab-konzervet tömni szájába, ha hogy éhen elveszni nem akarta hagyni. Utjában minden fél órában föltartoz-

tatta egy-egy csendőr s utlevele után tudakozódott.

Zubovics hazánkfia vállalkozásának teljes méltánylásához a már említett akadályokon kívül szükséges tudni, hogy az ennyi baleset miatt a programtól teljesen el kellett térnie, és pedig rá nézve egészen kedvezőtlen irányban.

A megállapított program naponként, illetőleg huszonhárom órában, tizenkét órát engedett a pihenésre, de mivel a beteg lóval lassabban haladhatott, hogy a kitűzött idő alatt célját érje, csak nyolc órát számított a pihenésre. Ö néhelykor lehajtá a fejét nyugalomra, de a lovának nem engedte meg, hogy lefeküdjék, mert attól tarthatott, hogy aztán föl nem kél. Az egész uton sárga repával etette szívós paripáját.

Nov. 9-én végre délelőtt 9 óra 55 perczkor megérkezett utazása céljához a párisi „Place du Trone“-ra.

Leirhatatlan a lelkesedés, írja egy párisi levelező, a melyet megjelenése szült. Egy pillanat műve volt s egészen körül vették őt. Ünözölte a párisi jockey-klub, a követség képviselője és számos magános, ez utóbbiak közt több honfirtása. Az angol gentlemanok, a kik a fogadást vesztették, szintén szívélyesen üdvözölték őt.

Zubovics porosan, megviselten, kimerülve ért céljához. Hogy ne, az emberföltöti erőfeszítésen kívül életmódja is föltötte frágilis volt. Nagyon keveset evett, sok sört ivott s reggelenként egy kis pálinkát a hideg ellen. Elcsigázott testtel szállt meg a Grand Hotelben, de megérkezése után pár órával már ugy érezte magát, mintha minden fáradalmat kihevert volna.

Másnap tömördek üdvözölő irat és sürgöny várt reá. Az angol királynőtől, az angol trónörökösztől, különböző jockey-kluboktól, — még az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagykövetség, Mac-Mahon ebédre kérték magokhoz. Híres sportmanek díszlakomát rendeztek tisztelőt, mely rendkívül fényesen ütött ki, egész az amerikai jockey-klub is referáltatott magának a tengeralatti távirdu utján a lovaglás eredményeiről s a rendkívüli sikerről értesülvén, sietet ő is üdvözletével. Audiffert herczeg, gr. Apponyi az osztrák-magyar nagyk

„Egyház és iskola“ rovat alatt közölt azon körülmény is, hogy már önérejekön épített díszes imaházuk van, de hogy megdöbbenést okozó mérvben szaporodának, azt határozottan tagadják. Egy családból rendezés csak egy, t. i. vagy a férj, vagy a nő tért át, de egyszerre mind a kettő ritkán; az áttérő azonban rendszeresen maga után vont a másikat is. Hogy 80 család tért volna át egyszerre, arról Makón sem hivatalos, sem magán tudomásunk nincs. A rendezést táncos városi hatóságnál, hol szülőiteiket és halottait kar nyilvántartás végett bejelentik, nem jelentkezett egy sem; s ha a nazarenus felekezet főnökénél, kit diakonusnak, seniornak hívnak, jelenkezett, az is csak meghallották volna ott valakitől. Nem is oly könnyű a nazarenusok társaságába bejutni, mert az egyszerre bejelentés mellett nem történhetik, de még akkor sem, ha valaki a gyülekezetet több évig híven látogatta. Ennek különös titokban tartott kellei vannak, s csakis akkor vétetik föl valaki, ha a sokoldalú megpróbáltatást kifogástalanul kiállta, melyet annál nehezebb kiállani, mert azok nem dogmatikus tantételekből állanak, hanem a gyakorlati erkölcsi életre vonatkoznak.

Mi újság?

— Az udvar most Gödöllőn időz, hová a pardubitzti vadászatok után a királyné egyenesen visszatért már e hó 13-án, a király pedig 17-én. A kis Mária Valéria hercegnő, kit édes anyja közelébe sok fényképben véterett le Borsos és Koller által, igen gyakran multatozott a szép őszi napok alatt a besnyői zárdá parkjában, Csabó urhölgy felügyelete alatt. Midőn Besnyőre kocsiakázik, czukorsüteményekkel telt kosár van kocsijában, s a hintó után a falusi gyermekek egész raja siet, kik vigan kiabálják „Jön a Valéria!“ s e riadóra megnépesül a kíséret. A kocsiaval azonban csak a mezőváros végeig megy a kis főhercegnő s itt osztja ki adományait nagy igazságossággal. Gizella főhercegnő az ő felfogadott szegényeiről hasonló gondnal emlékezik meg a távolból is, kik a számtalan helybeli szegény gyermekkel alig várják a karácsonyt, midőn a Valéria főhercegnő karácsonfája a szegényeket meleg téli öltönyvel s szép képes könyvekkel lepi meg.

— Emlék a királyné számára London egyik első szörmekereskedőjénél jelenleg egy vadászati trophea látható, mely a királynénak van szánva. A trophea az angol vadászatok számos jelvényén kívül egy róka fejt és farkát is foglalja magában, melynek elfogásában ő fősége Wight szigetén tartózkodása idején szintén részt vett, és melyet a vadásztársaság tagjai ő főségének szántak ajándéknak. A nagy izléssel összeállított trophea a legközelebbi napokban küldetik el Bécsbe, és újabb jelét képezi azon nagy tiszteletnek, melyet Wight sziget lakói királyi vendégül iránt táplálnak.

— Szemere Miklós veterán költőnk még néhány napig körünkben időz. Fájdalom, nem verseinek kiadása végett, melyre hiába ösztönzik; hanem régi barátaival kíván eltölteni egy-egy vig órát. A hol megjelenik, a társalgáshoz mindig e kedélygazdag öreg ur adja a fűszert. Ha a szerkesztők költeményt kérnek tőle s hivatkoznak élénk, friss muzsájára, rendszeren azt mondja rá: a muzsa is olyan, mint a szép leány, csak az ifjakon kap! Elbeszéli aztán, ép oly vidáman, mint szerényen, hogy őt 38 éves korában korántsem a muzsa, hanem egy vadkan tette költővé. Ugyanis vadászat közben egy vadkan oly sulyosan megsebzé, hogy hetekig kellett agyban feküdnie. Ez időben bátyja: Szemere Pál, ki magának őrk száma irat tréfás versei után mindig ösztönöz, hogy írjon a nyilvánosságig is, meglátogatta s átadott neki néhány Göthe-költeményt, hogy fordítsa le. Mikor aztán lefordította, Szemere Pál elvitte azokat magával s kinyomatta. „Innen van, — jegyzi meg tréfásan a veterán költő, — hogy politikai verseimben maig is érzik a vadkan agyára; hanem azt már nem szeretném, ha rőfögését is hallaná bennök valaki.“ Koszuth Lajos is hozzájárult, hogy a nyilvánosság költséje legyen, miután Zemplénből ő vitte magával első epigrammát Bajához. (Föv. L.)

— Egy szerb költő jubilauma. Jovanovics Kis János, ki a magyar irodalom több terméket lefordította szerb nyelvre s tagja a Kiszalud-társaságnak is, e hó 1-jén ülte meg irodalmi

működésének 25-ik évét Ujvidéken. Az ünnepély előestéjén fáklyás zenével tisztelték meg, másnap a „Matica Serbska“ irodalmi osztálya tartott rendkívüli ülést, mely alkalommal az egyület alelnöke: Dimitrijevič Misa hosszú beszédben a szerb költészetet s ebben Jovanovics szerepét tüntette föl. Ennek végeztével az ünnepély rendező bizottság egy szalagokkal díszített ezüst borostyánkoszorút, ezüst írószéköt, s a költőnek belgrádi tisztelői részéről egy szépen faragott guzlát adtak át; az utóbbit egy küldöttség hozta Belgrádból. A meghívottak közül, kik az ünnepélyen személyesen nem jelenhettek meg, igen számosan táviratok és levélben fejezték ki jó kívánataikat. Így magyar részről Arany János, Toldy Ferenc, Greguss, Szász Károly, Tóth Kálmán, Szigligeti és Gyulai Pál.

— A székesfehérvári ásatásokat a téli idő alatt nem folytatták. Az utóbbi időben ismét találtak érdekes faragványokat és szoborműveket. Többi közt egy Bacchus, szőlőfürtöt tartva, s egy csinosan faragott római tógás alakot, melynek azonban feje hiányzik. Akadtak különféle alakokkal ékített sarkövekre is.

— A Vénus átvonulása a nap előtt decz. 9-én lesz. Konkoly Miklós, az ó-gyallai csillagda tulajdonosa és dr. Schenzel Guido kis expedíciót szándékosan tenni Erdélybe, hogy ott a Vénus átvonulását észleljék. Erdélyben nem lehetvén az egész tünemény lefolyását látni, az észlelők csakis egyes momentumokra fognak szorítkozhatni. Kolozsvárt csupán az átvonulás végét láthatják 22 percig és 23 másodpercig, mivel a tünemény épen a felkelő napon történik. Dr. Schenzel Guido a budapesti egyetem kis heliometerjét viszi magával, melylyel megméri a Vénus távolságát a nap szelétől. Az ó-gyallai csillagda chronographia segélyével pedig följegyzi, mikor történik a beállítás. Konkoly ur a fényképezés egy új módját fogja megkísérteni dr. Loche chlor-ezüst collodion papírával, mely a napfoltok észlelésére kitűnően bizonyult. Ezenkívül törekedni fognak, Kolozsvár és Budapest földrajzi hosszát is távirddal lehetőleg pontosan meghatározni.

— Az északi sarkvidékek nagyon készülődnek az angolok, s maga a kormány vállalkozott hogy két alkalmas gözhajót folszereljen, melyek a jövő év május havában kelnek utra.

— Népkönyhák a fővárosban. Budapest a szegény osztályban, melynek nincs elég keresete a tél alatt, máris jelentkezik a nyomor. Ráth Károly főpolgármester ennek következtében a kerületek befolyásos polgáraiból érkekezletet hívott egybe, mely népkönyhák felállítását, a városi közmunkák megindítását, adományok gyűjtését határozta el, s ezek kivételére 25 tagu bizottságot választott. Ez legelőször is a város különböző részén 8 népkönyha felállítását mondta ki, s igazgatására „központi bizottság“ alakították, melynek tagjai egy elnök, pénztárnok, ellenőr, gazdaságvezető és 5 biz. tag. Miután föltehető, hogy a négyletek a kért közreműködést nem fogják megtagadni, elhatároztatták, hogy a népkönyhák közvetlen felügyelete egy, a négyletek részéről összeállított bizottságra bízatik, melyet a kerületi előjárók és az illető kerület bizonyos számu polgárai fognak támogatni. Az ötös bizottság kimondotta továbbá, hogy a népkönyhákban ingyen nem osztanak adagokat: egy-egy adagáll: leves-, hus-, főzelék-s kenyérből, ára 10 kr lesz; ezen árt a népkönyha-bizottmány a körülményekhez képest főlemel vagy leszállítja. A gyűjtésekre névze elhatároztatták, hogy a főpolgármester és a fővárosi bizottság mind-egyik tagja egy-egy gyűjtőest kap.

— A balatoni halászközt most bővíben vannak a halnak, kivált a gardának, mely roppant mennyiségben jelent meg. Egy-egy háló nyolcvan, száz, százhusz mássa gardát fogott ki egyszerre. A hal oly óriási tömegekben borította el a felszínt, hogy az evező lapátok nem is vízben, de merő halban mozogtak, s emelkedés közben jobbra-balra szórták a nagy távolról egészen feketének tetsző tömeg élénk állatait. A parton már varták a fogást a vevők: kocsikocsit ért s minden kocsit megtelt. Valóságos halszűret volt. Potom áron adták és vették. Egy-egy nagy halasztársaságya gardát, melybe 35—40 font fér, meg lehetett venni harmincz krért. A gardák e rendkívüli s több napig tartó huzásából a halászok gyors és kellemetlen időváltozást jósolnak.

— A szerencsétlen Roviczky Sándor, ki oly előkelő állami hivatalnok volt, s tehetségéhez annyi reményt kötöttek, végre visszahozatott Turinból Budapestre, s a fenytőt törvényeszk gondjaira bízott. Turinból Felső-Olaszországban át egy vékony, elrongyoltott nyári ruhában kísérték, s csak olykor ülték vele rozzant taligára. A magyar rendőrök Nagy-Kanizsánál vették át, kik egy pokrócot adtak neki, hogy a hidegtől óva legyen.

— Holttest-égetés. Drezdában e hó 6-án este 7 órakor a Siemens-féle hullágetető készülékben elégették egy stuttgarti orvos. 23 éves nejeének holttestét, még pedig az elhunytnak életében kifejezett óhaja folytán. A virágokkal díszített koporsó Siemens ur rövid beszéde után az elégető csarnokba viteték, a nyílás bezárattott, a forróság legfőbb fokára emelt légzőzőn és nemsokára halványan sugárzó vörös fény vevé körül az elhunyt földi maradványait. Az elégetés valamivel tovább tartott öt negyed óránál és még rövidebb időt vett volna igénybe, ha a tudományos czelokra szolgáló észlelések kedvéért a szemlélő nyílások által okozott bár csekély, de az elégetést mégis némileg feltartóztató zavarok nem léteztek volna. Az elégetésnek legtovább ellenállott a tüdő és a máj, míg a test többi részei már sokkal előbb hamuvá égtek. Az elhunytnak egészen fehér hamvája másnap megfelelő ünnepélyességgel urnába tétettek. A papság megtagadta közreműködését az elégetés szertartásánál.

— A budapesti egyetemi szemeszti kórodán (ujvilág-utca 2. sz. 2. emelet) a rendelő helyiségek ujjaalakítása teljesen befejeztetvén, ottan az ingyen rendelések naponta déli 11 óratól 12-ig tartatnak, valamint ekkor történik a műtételt igénylő vagy sulyosabb szembetegek felvétele a 35 betegágy felett rendelkező kórodára is, melyben az ellátás és az orvosi szerelés szintén teljesen ingyenes.

— Ajánlközés. Egy fiatal ember, kinek jó érttségi bizonyítványa van, s az egyetemen is végzett egy évet a bölcsészeti kárnál, ajánlközik helyben vagy vidékre nevelőnek. Előnyre lehet, hogy már több éven át nevelősködött s a német nyelvben járta.

Halálozások.

Néhai Pöltenberg Ernő, Aradon kivégzett honvédtábornok neje, szül. Rakovszka Paula asszony elhunyt Budán e hó 13-án 53 éves korában hosszu és nagy szenvedések után. Két gyermekén és az unokákon kívül minden ismerőse fáj-lalja e derék nő elhunytát.

Paizs Boldizsár, Somogy megye egyik legkitűnőbb fia, ki sok ideig a megye egyik vezérégyénisége volt, elhunyt Marczaliban 75 éves korában.

Henszlmann Sámuel, a hat. sz. kir. városi ágost. hitv. evang. egyházkerület és a bártfai egyház felügyelője, elhunyt Bártfán 62 éves korában, számos tagu családot és rokonságot hagyva maga után.

Boda Ferencz, volt honvéd kapitány, ki a szabadságharc alatt Csikszékben az első löpormalmot állította föl, e napokban elhunyt, s magán adakozásokból temették el a fővárosban, hol mint napdjnok kereste élelmet a honvédelmi miniszteriumban. Nyomorral küzdő család maradt utána.

Wagner István, a pesti ág. hitv. ev. népiskola tanítója, ki e pályán 45 évet töltött, meghalt 72 éves korában.

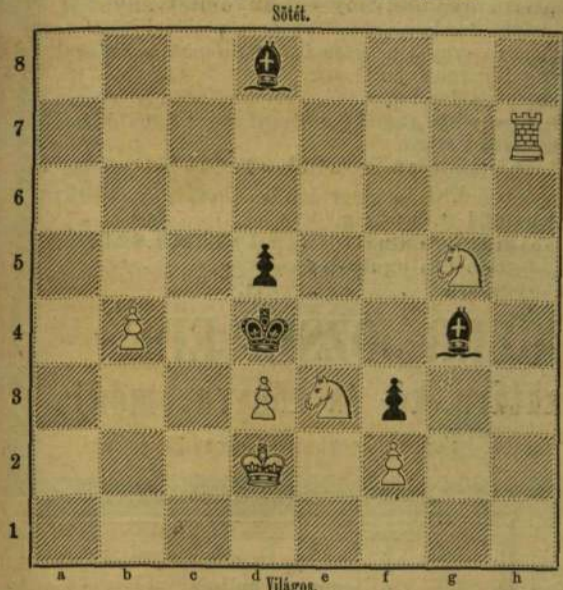
Török Dénes, Pestmegyének több ízben szolgabírája, legutóbb pedig bizottsági tag, elhunyt 58 éves korában az országos tébolydában.

Elhunytak még: özv. Jurányi Sámuelné, szül. Dióssy Karolina asszony, dr. Jurányi Lajos egyetemi tanár édes anyja, 68 éves korában; Kempelen Lajosné, szül. báró Wittorf Francziska, 74 éves korában Budapestben; özv. Lesko Sámuelné, szül. Posevicsz Kristina 68 éves korában Miskolczon; Thamássy Károlyné, szül. Kiss Teréz 33 éves korában Debreczenben; Zsigmondy Gusztáv államnérnök neje, szül. Riecke Julia 44 éves korában Budapestben; Mikár Zsigmond, a központi honvédegylet jegyzőjének neje, szül. Barokóczy-Rosti Otília asszony; Keller Antal magánzó 66 éves korában Budapestben; özv. Jankó Antalné, a legisteltetebb matróznak egyike, 68 éves korában, N.-Váradon.

Lipsében az ottani világhírű Brockhaus-féle könyvkiadó cég főnöke, Brockhaus Henrik elhunyt 70 éves korában,

SAKKJÁTEK.

781. számú feladvány. Gold Samutól (Bécsben). Gelsei Dr. Giesinger Zsigmond urnak ajánlv.

Világos indul s a negyedik lépésre mattot mond.

776-dik számú feladvány megfejtése. (Grimshav W.-től. Londonban.)

- VII. Söt.
1. Vg7—h8 Kf2—e1 (a)
 2. He4—c5 f6sz. ezr.
 3. V—H—B mattot ad.
- a)
1. Kf1—g2
 2. Bb7—g7† Kc2—f3
 3. Vh8—h1 mat.

HETI-NAPTÁR.

Hónapi és hetinap	Katholikus és protestáns naptár		Görög-orosz naptár	Izraeliták naptára	N a p		H o l d	
	nap	sz. név	nap	nap	hossza	kél nyug.	hossza	kél nyug.
22 Vasár.	D 26 Czeccille	D 25 Czicz.	10 F 25 Erastus	13 Dániel	240	17 20 4 12	41	54 3 29 6 58
23 Hétfő	Kelemen pk.	Kelemen	11 Victor	14	241	27 20 4 12	56	33 5 51 8 27
24 Kedd	Flóra szüz	Firmin	12 János p.	15 Dávid	242	37 28 4 11	86	14 5 31 9 45
25 Szerda	Katalin szüz	Kata	13 Ár. sz. János	16	243	37 28 4 11	86	14 5 31 9 45
26 Csüt.	Konrad	Vác. r.	14 Fülöp	17 Eleázár	244	47 28 4 11	101	17 4 26 11 41
26 Péntek	Ákos hitvalló	Ákos	15 Kar. d. bűjt. k.	18 Illés	245	57 28 4 10	115	17 7 41 este
27 Szomb.	Sosthenes hitv.	Eberhard	16 Máté	19 S. Jajcs.	246	67 27 4 9	128	42 9 10 0 14

Hold változásai. ☾ Utolsó negyed 2. ízben 30. 7 óra 45 perczkor este.

— „Az aesthetikai erkölcsi hasznáról“ (helyesebben: az aesth. izlés erkölcsi hasznáról.) Schiller ez értekezése ma már nagyrészt elavult. Különböben sem tartozik lapunk körébe.

— A Mickiewicz-féle sonettek az elsön (Bakcsi-szeráj) kívül néhezkesek; nem tudjuk az eredeti, vagy az (ugy látszik másodkézből való) fordítás miatt. Azt az egyet szivesen kiadjuk, talán a Csöndes est-tel együtt.

— Sugár Mihók. Inkább ohajtanánk rövidebb lyrai költeményt. Az ily hosszabb elbeszélő költeményeket csak ritkán, s ha nagyon kitűnőek, adhatja egy aránylag szük térrel rendelkező hetilap.

— Illosva. Sz. L. A. A kérdések adataira nem emlékezünk; mihelyt lehet, kikeresetjük valakivel az illető lapokból.

— „Pletykafé“ és társa. Nem sokat érnek; annyit se, mint a mennyi postabért fizettünk a levélért.

— Laczháza. K. T. K. A cikk érdekes; legközelebb adni fogjuk.

— Mád. T. S. Az egész közleményt egyszerre akarjuk adni a „P. U.“ jövő hti számában. A kérdésre magán levélben válaszoltunk, s várjuk intézkedését.

— A. A. Időszéri czikkek egy hasonló közlemény hátráltatták jó ideig a „madár“ megjelenését, s hogy a kívánat teljesítésével ne késsünk még tovább, ama másik lapra soroztuk be, a hova talán inkább is illet. A „K. N.“ számára újabban küldött dolgozatokat is sietűn fölhasználni.

— Riva (Tyrol.) Á—r. A befajező közlemény megjött, de a képet még nem találtuk meg hozzá. A kérdésekre magán uton válaszoltunk, mihelyt megtudjuk, hová kell intézni a levelet.

Tartalom.

Bolliac Cesar (arckép). — A magyar lány. — Fekete márvány (vége). — Fröbel Frigyes nevelési rendszere és a kolozsvári Fröbel-intézet (képpel). — Dávid Ferencz és a szombatosság. — Vázlatok Kelet-Indiából, III. (három képpel). — Egyveleg. — Melléklet: Hogy él Kossuth? — A hétről. — Irodalom és művészet. — Közintézetek, egyletek. — Egyház és iskola. — Mi újság? — Halálozások. — Sakkjáték. — Szerkesztői mondanivaló. — Heti naptár.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós. (L. czukor-utca 11. sz.)

H I R D E T É S E K.

Wegmann-féle Patent-hengerszék, szabadalmazva

Ganz és Társ, vasöntöde- és gépgyár-részvénytársaság Budapestben.

Ezen gépek készítésére a szabadalomtulajdonos által kizárólag felhatalmazva.

Az eddigi sokoldalú gyakorlati kísérletek eredményei: a fehér liszt szerfölött fokozatos kizsákmányolása; rendkívüli leg egyszerűsített őrlési eljárás. 465 (3—12)

Megnyitási hirdetés.

A bécsi első

27-kros kézműipar és divatáru-bazár fiókja

Lichtenstern B. és társa

Budapest, kerepesi út 15. sz., a Rókus-kórházzal szemköt.

ajánl jólrendezett raktárban idényszerű ruhakelméket, ripszeket és lüsztert minden színben, észak-sarki flanelt, csinavat, pique és valódi színű ruha-barchettet, valódi rumbu-gi, sziléziai vásznat, ágyneműt 1/4 szides, szőnyegeket, butor-szőveteket, 1/4 chiffont, flanelt, harsnyákat, posztó-keztüket, és 1000 egyéb tárgyat az egyesített áron, azaz: csak 27 krajczárjával rőfönként vagy darabonként.

Minták ingyen s bérmentve küldetnek, vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek. 457 (4—8)

Farkas H. és társa Budapest, váci-utca 16. szám

ajánlja dúsan folszerelt női ruhák és felöltönyök, továbbá diszöltönyök, utazó- és séta-öltöny raktárát a legolesőbb árak mellett.

Mérték szerinti megrendelések legközelebbi időben teljesítetnek és kívánatra minták ingyen és bérmentve megküldetnek. 363 (10—12)

Chinin-csokoládé és a **Chinin-czukor**

Rozsnyay M., gyógyszerésztől Aradon (ezelőtt Zombán), melyeket magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyűlése Fiumében pályadíjjal koszorozott.

Kapható vagy megrendelhető a birodalom minden jőhírű gyógyszerárán.

A hamisításoktól óvakodni kell!

Mindenki csak a Rozsnyay M.-féle pályakoszorozott készítményt kérje és fogadja el. 135 (51—0)

Lukovits József-rele fűszer-, thea-, rum- és borkereskedés Pesten, az ország-ut s czukor-utca sarkán:

1 font legfin. czukor ára süveg számára	29 1	1 font finom melange thea 3, 4	ft. kr.
1 » finom czukorsüveg	28 1	1 » pecco virág-thea 4, 5, 6	ft. kr.
1 » középserű czuk. ára	27	1 » zománcozt thea-azelenze, melange thea-taralomal	2 50
5 » legfin. Cuba kávé	4 80	1 » jamajkai kávé 4 font tartalommal	1 50
5 » » jamajkai kávé 4 font tartalommal	4 80	1 » » mokkaarábiai kávé	1
5 » » ceylon kávé	4 50	1 pint braziliai rum-tartal	1
5 » » arany-java kávé	4 50	1 » cuba rum-tartal	1 60
5 » campinos kávé	4 1	1 » valódi jamajca rum 2 10	ft. kr.
5 » legfinomabb rizs	80	1 » » legfin. jamajca rum	2 80
5 » kőspeszert	70	1 font csokoládé 60—80 kr. 1 20	ft. kr.
1 » orosz thea	2 8	1 » thea-sütemény	1

Ezenkívül ajánlom még mindennemű pezsgő-, asztali- és esemege boraimat, milly- és flóra-gyertyákat, Liebig-féle húslikvort, s minden az e szakba vágó árucikkeket.

Az utolsó posta vagy vasuti állomás pontos feljegyzése kériatik.

Valódi árak- és súlymértékért jótállás biztosítottatik. 430 (5—0) Tisztelettel Lukovits József.

Női-divatárak

legujabb az őszi idényre barmulató olcsó áron.

Selyemszővetek, fekete, szines vagy csikos.
Bársonyok, selyemben, valamint valódi angol szabad.
Ruhakelmék minden divatban, a legujabb szinokban.
Terno, női kendők, flanel, rips, cashemir, irlandi selyem-popelin.
Butorripsek, creton, sartin, csipke-függönyök.
Szőnyegek, perzsiak, smyrnai és angol gyártmányok, továbbá mindenemű vászonár-ruk és sokféle más czikkek a

433 (6-6)

bécsi világkiállítási áruczikkek végeladásában

Budapest, hatvani-utca-2. sz., a régi posta épületben.

Van szerencsém tisztelt tudomásra hozni, miszerint gazdagon berendezett papir-, író- és rajz-eszközök rakományon kívül még egy minden kellekkel ellátott könyv- és könyvnyomtatás is berendeztem, és azon helyzetben vagyok, hogy mindennemű nyomtatvány és könyvnyomtatványokat — monogrammal, dombor- vagy fekete nyomattal ellátott legfinomabb angol- vagy honi gyártású levélpapirt borítékkal a legjutányosabb áron számíthatok. 466 (2-7)

Különösen ajánlom: igen csinos dobozokban berendezve 50 drb. legfinomabb angol levélpapirt borítékkal 70 król 1 ftig.
Legujabb monogrammal ellátva 1 ft. 40 król 2 ftig.
100 drb. legfinomabb honi gyártású levélpapirt borítékkal 90 król 1 ft. 20 krig.
Legujabb monogrammal ellátva 2.40 król 2.80 krig.
100 drb. nyomtatott látogató-jegy 50 kr.
100 drb. könyvmű " " 1 ft.

RIGLER JÓZSEF EDE

papirraktára, kő- és könyvnyomdája

Budapestben, belváros, kecskeméti-utca 11. sz.

Deák testvérek*

magyar királyi udvari szállítók

szücs-és szörme-árak raktára

Budapestben, vaczi-utca 17-ik szám alatt

ajánlják a t. cz. közönségnek a beállott idényhez dúsán felszerelt minden formákkal, ugymint: nyuszt, nyest, chinchilla, kék róka, pézma, prémezt felöltöket, minden alaku utazó és városi bundákat urak és hölgyek számára; továbbá karmantyuk, gallérok és boákat, stb. stb. legjutányosab árak mellett.

Az árak valódiságáért kezeskedünk.

* A t. cz. közönség kérétek levélbeli megrendeléseknél a fentebbi czéget pontosan figyelembe venni.

460 (3-8)

KERTÉSZ ÉS EISERT PESTEN

ajánlják az őszi idényre alkalmas czikkek

Fűtő-szerek. Tűzfűtő, borsgőz és szén-lápatot tartalmazó készülékek, 1.50-3 ftig. valódi angolok 5.50-7.50. Kámlók 6 állványok fűtő készülékek felszerelve 3.00, 3.50, 4.00 ftig. szinon díszes, színtűz és egyéb alakokat ábrázoló festmények 8-2 ftig. Kámlók-erekek fűtővel valódi és szén-ábrázoló 7.00-20 ftig. Kámlók-erekek valódi és szén-ábrázoló 1.75, 2.25, 2.75, 3.25, 3.75, 4.25, 4.75, 5.25, 5.75, 6.25, 6.75, 7.25, 7.75, 8.25, 8.75, 9.25, 9.75, 10.25, 10.75, 11.25, 11.75, 12.25, 12.75, 13.25, 13.75, 14.25, 14.75, 15.25, 15.75, 16.25, 16.75, 17.25, 17.75, 18.25, 18.75, 19.25, 19.75, 20.25, 20.75, 21.25, 21.75, 22.25, 22.75, 23.25, 23.75, 24.25, 24.75, 25.25, 25.75, 26.25, 26.75, 27.25, 27.75, 28.25, 28.75, 29.25, 29.75, 30.25, 30.75, 31.25, 31.75, 32.25, 32.75, 33.25, 33.75, 34.25, 34.75, 35.25, 35.75, 36.25, 36.75, 37.25, 37.75, 38.25, 38.75, 39.25, 39.75, 40.25, 40.75, 41.25, 41.75, 42.25, 42.75, 43.25, 43.75, 44.25, 44.75, 45.25, 45.75, 46.25, 46.75, 47.25, 47.75, 48.25, 48.75, 49.25, 49.75, 50.25, 50.75, 51.25, 51.75, 52.25, 52.75, 53.25, 53.75, 54.25, 54.75, 55.25, 55.75, 56.25, 56.75, 57.25, 57.75, 58.25, 58.75, 59.25, 59.75, 60.25, 60.75, 61.25, 61.75, 62.25, 62.75, 63.25, 63.75, 64.25, 64.75, 65.25, 65.75, 66.25, 66.75, 67.25, 67.75, 68.25, 68.75, 69.25, 69.75, 70.25, 70.75, 71.25, 71.75, 72.25, 72.75, 73.25, 73.75, 74.25, 74.75, 75.25, 75.75, 76.25, 76.75, 77.25, 77.75, 78.25, 78.75, 79.25, 79.75, 80.25, 80.75, 81.25, 81.75, 82.25, 82.75, 83.25, 83.75, 84.25, 84.75, 85.25, 85.75, 86.25, 86.75, 87.25, 87.75, 88.25, 88.75, 89.25, 89.75, 90.25, 90.75, 91.25, 91.75, 92.25, 92.75, 93.25, 93.75, 94.25, 94.75, 95.25, 95.75, 96.25, 96.75, 97.25, 97.75, 98.25, 98.75, 99.25, 99.75, 100.25, 100.75, 101.25, 101.75, 102.25, 102.75, 103.25, 103.75, 104.25, 104.75, 105.25, 105.75, 106.25, 106.75, 107.25, 107.75, 108.25, 108.75, 109.25, 109.75, 110.25, 110.75, 111.25, 111.75, 112.25, 112.75, 113.25, 113.75, 114.25, 114.75, 115.25, 115.75, 116.25, 116.75, 117.25, 117.75, 118.25, 118.75, 119.25, 119.75, 120.25, 120.75, 121.25, 121.75, 122.25, 122.75, 123.25, 123.75, 124.25, 124.75, 125.25, 125.75, 126.25, 126.75, 127.25, 127.75, 128.25, 128.75, 129.25, 129.75, 130.25, 130.75, 131.25, 131.75, 132.25, 132.75, 133.25, 133.75, 134.25, 134.75, 135.25, 135.75, 136.25, 136.75, 137.25, 137.75, 138.25, 138.75, 139.25, 139.75, 140.25, 140.75, 141.25, 141.75, 142.25, 142.75, 143.25, 143.75, 144.25, 144.75, 145.25, 145.75, 146.25, 146.75, 147.25, 147.75, 148.25, 148.75, 149.25, 149.75, 150.25, 150.75, 151.25, 151.75, 152.25, 152.75, 153.25, 153.75, 154.25, 154.75, 155.25, 155.75, 156.25, 156.75, 157.25, 157.75, 158.25, 158.75, 159.25, 159.75, 160.25, 160.75, 161.25, 161.75, 162.25, 162.75, 163.25, 163.75, 164.25, 164.75, 165.25, 165.75, 166.25, 166.75, 167.25, 167.75, 168.25, 168.75, 169.25, 169.75, 170.25, 170.75, 171.25, 171.75, 172.25, 172.75, 173.25, 173.75, 174.25, 174.75, 175.25, 175.75, 176.25, 176.75, 177.25, 177.75, 178.25, 178.75, 179.25, 179.75, 180.25, 180.75, 181.25, 181.75, 182.25, 182.75, 183.25, 183.75, 184.25, 184.75, 185.25, 185.75, 186.25, 186.75, 187.25, 187.75, 188.25, 188.75, 189.25, 189.75, 190.25, 190.75, 191.25, 191.75, 192.25, 192.75, 193.25, 193.75, 194.25, 194.75, 195.25, 195.75, 196.25, 196.75, 197.25, 197.75, 198.25, 198.75, 199.25, 199.75, 200.25, 200.75, 201.25, 201.75, 202.25, 202.75, 203.25, 203.75, 204.25, 204.75, 205.25, 205.75, 206.25, 206.75, 207.25, 207.75, 208.25, 208.75, 209.25, 209.75, 210.25, 210.75, 211.25, 211.75, 212.25, 212.75, 213.25, 213.75, 214.25, 214.75, 215.25, 215.75, 216.25, 216.75, 217.25, 217.75, 218.25, 218.75, 219.25, 219.75, 220.25, 220.75, 221.25, 221.75, 222.25, 222.75, 223.25, 223.75, 224.25, 224.75, 225.25, 225.75, 226.25, 226.75, 227.25, 227.75, 228.25, 228.75, 229.25, 229.75, 230.25, 230.75, 231.25, 231.75, 232.25, 232.75, 233.25, 233.75, 234.25, 234.75, 235.25, 235.75, 236.25, 236.75, 237.25, 237.75, 238.25, 238.75, 239.25, 239.75, 240.25, 240.75, 241.25, 241.75, 242.25, 242.75, 243.25, 243.75, 244.25, 244.75, 245.25, 245.75, 246.25, 246.75, 247.25, 247.75, 248.25, 248.75, 249.25, 249.75, 250.25, 250.75, 251.25, 251.75, 252.25, 252.75, 253.25, 253.75, 254.25, 254.75, 255.25, 255.75, 256.25, 256.75, 257.25, 257.75, 258.25, 258.75, 259.25, 259.75, 260.25, 260.75, 261.25, 261.75, 262.25, 262.75, 263.25, 263.75, 264.25, 264.75, 265.25, 265.75, 266.25, 266.75, 267.25, 267.75, 268.25, 268.75, 269.25, 269.75, 270.25, 270.75, 271.25, 271.75, 272.25, 272.75, 273.25, 273.75, 274.25, 274.75, 275.25, 275.75, 276.25, 276.75, 277.25, 277.75, 278.25, 278.75, 279.25, 279.75, 280.25, 280.75, 281.25, 281.75, 282.25, 282.75, 283.25, 283.75, 284.25, 284.75, 285.25, 285.75, 286.25, 286.75, 287.25, 287.75, 288.25, 288.75, 289.25, 289.75, 290.25, 290.75, 291.25, 291.75, 292.25, 292.75, 293.25, 293.75, 294.25, 294.75, 295.25, 295.75, 296.25, 296.75, 297.25, 297.75, 298.25, 298.75, 299.25, 299.75, 300.25, 300.75, 301.25, 301.75, 302.25, 302.75, 303.25, 303.75, 304.25, 304.75, 305.25, 305.75, 306.25, 306.75, 307.25, 307.75, 308.25, 308.75, 309.25, 309.75, 310.25, 310.75, 311.25, 311.75, 312.25, 312.75, 313.25, 313.75, 314.25, 314.75, 315.25, 315.75, 316.25, 316.75, 317.25, 317.75, 318.25, 318.75, 319.25, 319.75, 320.25, 320.75, 321.25, 321.75, 322.25, 322.75, 323.25, 323.75, 324.25, 324.75, 325.25, 325.75, 326.25, 326.75, 327.25, 327.75, 328.25, 328.75, 329.25, 329.75, 330.25, 330.75, 331.25, 331.75, 332.25, 332.75, 333.25, 333.75, 334.25, 334.75, 335.25, 335.75, 336.25, 336.75, 337.25, 337.75, 338.25, 338.75, 339.25, 339.75, 340.25, 340.75, 341.25, 341.75, 342.25, 342.75, 343.25, 343.75, 344.25, 344.75, 345.25, 345.75, 346.25, 346.75, 347.25, 347.75, 348.25, 348.75, 349.25, 349.75, 350.25, 350.75, 351.25, 351.75, 352.25, 352.75, 353.25, 353.75, 354.25, 354.75, 355.25, 355.75, 356.25, 356.75, 357.25, 357.75, 358.25, 358.75, 359.25, 359.75, 360.25, 360.75, 361.25, 361.75, 362.25, 362.75, 363.25, 363.75, 364.25, 364.75, 365.25, 365.75, 366.25, 366.75, 367.25, 367.75, 368.25, 368.75, 369.25, 369.75, 370.25, 370.75, 371.25, 371.75, 372.25, 372.75, 373.25, 373.75, 374.25, 374.75, 375.25, 375.75, 376.25, 376.75, 377.25, 377.75, 378.25, 378.75, 379.25, 379.75, 380.25, 380.75, 381.25, 381.75, 382.25, 382.75, 383.25, 383.75, 384.25, 384.75, 385.25, 385.75, 386.25, 386.75, 387.25, 387.75, 388.25, 388.75, 389.25, 389.75, 390.25, 390.75, 391.25, 391.75, 392.25, 392.75, 393.25, 393.75, 394.25, 394.75, 395.25, 395.75, 396.25, 396.75, 397.25, 397.75, 398.25, 398.75, 399.25, 399.75, 400.25, 400.75, 401.25, 401.75, 402.25, 402.75, 403.25, 403.75, 404.25, 404.75, 405.25, 405.75, 406.25, 406.75, 407.25, 407.75, 408.25, 408.75, 409.25, 409.75, 410.25, 410.75, 411.25, 411.75, 412.25, 412.75, 413.25, 413.75, 414.25, 414.75, 415.25, 415.75, 416.25, 416.75, 417.25, 417.75, 418.25, 418.75, 419.25, 419.75, 420.25, 420.75, 421.25, 421.75, 422.25, 422.75, 423.25, 423.75, 424.25, 424.75, 425.25, 425.75, 426.25, 426.75, 427.25, 427.75, 428.25, 428.75, 429.25, 429.75, 430.25, 430.75, 431.25, 431.75, 432.25, 432.75, 433.25, 433.75, 434.25, 434.75, 435.25, 435.75, 436.25, 436.75, 437.25, 437.75, 438.25, 438.75, 439.25, 439.75, 440.25, 440.75, 441.25, 441.75, 442.25, 442.75, 443.25, 443.75, 444.25, 444.75, 445.25, 445.75, 446.25, 446.75, 447.25, 447.75, 448.25, 448.75, 449.25, 449.75, 450.25, 450.75, 451.25, 451.75, 452.25, 452.75, 453.25, 453.75, 454.25, 454.75, 455.25, 455.75, 456.25, 456.75, 457.25, 457.75, 458.25, 458.75, 459.25, 459.75, 460.25, 460.75, 461.25, 461.75, 462.25, 462.75, 463.25, 463.75, 464.25, 464.75, 465.25, 465.75, 466.25, 466.75, 467.25, 467.75, 468.25, 468.75, 469.25, 469.75, 470.25, 470.75, 471.25, 471.75, 472.25, 472.75, 473.25, 473.75, 474.25, 474.75, 475.25, 475.75, 476.25, 476.75, 477.25, 477.75, 478.25, 478.75, 479.25, 479.75, 480.25, 480.75, 481.25, 481.75, 482.25, 482.75, 483.25, 483.75, 484.25, 484.75, 485.25, 485.75, 486.25, 486.75, 487.25, 487.75, 488.25, 488.75, 489.25, 489.75, 490.25, 490.75, 491.25, 491.75, 492.25, 492.75, 493.25, 493.75, 494.25, 494.75, 495.25, 495.75, 496.25, 496.75, 497.25, 497.75, 498.25, 498.75, 499.25, 499.75, 500.25, 500.75, 501.25, 501.75, 502.25, 502.75, 503.25, 503.75, 504.25, 504.75, 505.25, 505.75, 506.25, 506.75, 507.25, 507.75, 508.25, 508.75, 509.25, 509.75, 510.25, 510.75, 511.25, 511.75, 512.25, 512.75, 513.25, 513.75, 514.25, 514.75, 515.25, 515.75, 516.25, 516.75, 517.25, 517.75, 518.25, 518.75, 519.25, 519.75, 520.25, 520.75, 521.25, 521.75, 522.25, 522.75, 523.25, 523.75, 524.25, 524.75, 525.25, 525.75, 526.25, 526.75, 527.25, 527.75, 528.25, 528.75, 529.25, 529.75, 530.25, 530.75, 531.25, 531.75, 532.25, 532.75, 533.25, 533.75, 534.25, 534.75, 535.25, 535.75, 536.25, 536.75, 537.25, 537.75, 538.25, 538.75, 539.25, 539.75, 540.25, 540.75, 541.25, 541.75, 542.25, 542.75, 543.25, 543.75, 544.25, 544.75, 545.25, 545.75, 546.25, 546.75, 547.25, 547.75, 548.25, 548.75, 549.25, 549.75, 550.25, 550.75, 551.25, 551.75, 552.25, 552.75, 553.25, 553.75, 554.25, 554.75, 555.25, 555.75, 556.25, 556.75, 557.25, 557.75, 558.25, 558.75, 559.25, 559.75, 560.25, 560.75, 561.25, 561.75, 562.25, 562.75, 563.25, 563.75, 564.25, 564.75, 565.25, 565.75, 566.25, 566.75, 567.25, 567.75, 568.25, 568.75, 569.25, 569.75, 570.25, 570.75, 571.25, 571.75, 572.25, 572.75, 573.25, 573.75, 574.25, 574.75, 575.25, 575.75, 576.25, 576.75, 577.25, 577.75, 578.25, 578.75, 579.25, 579.75, 580.25, 580.75, 581.25, 581.75, 582.25, 582.75, 583.25, 583.75, 584.25, 584.75, 585.25, 585.75, 586.25, 586.75, 587.25, 587.75, 588.25, 588.75, 589.25, 589.75, 590.25, 590.75, 591.25, 591.75, 592.25, 592.75, 593.25, 593.75, 594.25, 594.75, 595.25, 595.75, 596.25, 596.75, 597.25, 597.75, 598.25, 598.75, 599.25, 599.75, 600.25, 600.75, 601.25, 601.75, 602.25, 602.75, 603.25, 603.75, 604.25, 604.75, 605.25, 605.75, 606.25, 606.75, 607.25, 607.75, 608.25, 608.75, 609.25, 609.75, 610.25, 610.75, 611.25, 611.75, 612.25, 612.75, 613.25, 613.75, 614.25, 614.75, 615.25, 615.75, 616.25, 616.75, 617.25, 617.75, 618.25, 618.75, 619.25, 619.75, 620.25, 620.75, 621.25, 621.75, 622.25, 622.75, 623.25, 623.75, 624.25, 624.75, 625.25, 625.75, 626.25, 626.75, 627.25, 627.75, 628.25, 628.75, 629.25, 629.75, 630.25, 630.75, 631.25, 631.75, 632.25, 632.75, 633.25, 633.75, 634.25, 634.75, 635.25, 635.75, 636.25, 636.75, 637.25, 637.75, 638.25, 638.75, 639.25, 639.75, 640.25, 640.75, 641.25, 641.75, 642.25, 642.75, 643.25, 643.75, 644.25, 644.75, 645.25, 645.75, 646.25, 646.75, 647.25, 647.75, 648.25, 648.75, 649.25, 649.75, 650.25, 650.75, 651.25, 651.75, 652.25, 652.75, 653.25, 653.75, 654.25, 654.75, 655.25, 655.75, 656.25, 656.75, 657.25, 657.75, 658.25, 658.75, 659.25, 659.75, 660.25, 660.75, 661.25, 661.75, 662.25, 662.75, 663.25, 663.75, 664.25, 664.75, 665.25, 665.75, 666.25, 666.75, 667.25, 667.75, 668.25, 668.75, 669.25, 669.75, 670.25, 670.75, 671.25, 671.75, 672.25, 672.75, 673.25, 673.75, 674.25, 674.75, 675.25, 675.75, 676.25, 676.75, 677.25, 677.75, 678.25, 678.75, 679.25, 679.75, 680.25, 680.75, 681.25, 681.75, 682.25, 682.75, 683.25, 683.75, 684.25, 684.75, 685.25, 685.75, 686.25, 686.75, 687.25, 687.75, 688.25, 688.75, 689.25, 689.75, 690.25, 690.75, 691.25, 691.75, 692.25, 692.75, 693.25, 693.75,

Haas Fülöp és fiai

császári királyi ezredalmazott
fonó- és szövő-gyárak.
Fő-raktár Bécsben áruházukban, Graben 32-ik szám.

Fiók-raktárak:
Bécsben, Budapest, Prága, Mailand, Gratz, Bukarestben,
Kämtnering 2. Gizellatér. Kolowratstrasse. Corso Vitt. Emanuele. Herrengasse.

GYÁRAI:
Bécsben, Ebergassing, Mitterndorf, Hlinsko, Bradford, Lissoneban.

Áru-cikkpek:
Selyem, gyapju és pamut damasztok.
Rippsek, sima, csikos és nyomtatottak.
Venetiennek, sima, csikos és virágzott.
Zitz, cretonne, utrechti bársony, gobelin és algeriennek.
Asztal- és agytakarók, mindennemű szőnyegek;
nemkülönbén egy darabba szövött, utánzott
Smyrnai-féle, és finom salon-szőnyegek, továbbá
Futótalaj-szőnyeg, szőr, bast és juttából.
Függönyök, angora-bőrök és papirtapéták, mindenféle hozzátartozó
diszitményekkel.

437

OSZT. 27 Kf. (4-0)

27 Kf.

ARÜCSÁRNOKBAN
27 Kf. 27 Kf. 27 Kf.
Mésben, Kihintestrásse 34. sz.
(a polg. közbiz. épületben) kaputok.
Különösen nagy méretű melléklet. Minde- és
felkíséretesen eszközökkel. Minde- és
frankfúrtom ingyen küldetik.

Minden régi köhögés ellen, mellfájdalmak, sok évi rekedtség, torokbajok s tüdő nyálkásodás ellen a több orvos által megpróblt
FEHÉR MELLSZÖRP
oly gyógyszer, mely még soha sem használtott a legkielégítőbb eredmény előidézése nélkül. Ezen szörp már az első használatnál feltűnőleg jótékonyan hat, sőt gőrcsős és hők-hurtnál elősegíti a nyulós és megrekedő nyálka kiköphögését, azonnal enyhíti a gége ingerlékenységét és rövid idő alatt eltávolít minden, ha még oly heves, sőt magát a legveszélyes szárazbetegségi köhögést, és a vérhányást is.
Ára: egész üveg 3.60, fél üveg 1.80, negyed üveg 90 kr. Csomagolva üvegenként 20 krral több.
Mayer G. A. W. Breslauban. Főraktár Bécsben: Török József gyógyszerész úrnál, király-utca 7-ik szám. 440 (4-6)

BUDAPESTI KALAUZ.

<p>AGYAGÁRUK. Fischer J., bécsi-utca 1. sz. a. agyag-kályhák, kandallók, fűrókádák, teraccota-alakok s tüpörbás téglák, mindennemű porcellán és kőedény áruk gyári raktára.</p> <p>ÁSVÁNYVIZEK. Edecsky L., m. kir. udvari szállító. Erzsébet-tér 1. sz. bal- és jobb oldali ásványvizek és forrás-termékek legnagyobb raktára, mindenkor friss minőségben.</p> <p>BÁDOGOS-ÁRUK. Kutschera G., aranykés-utca 6. sz. a. elcsottek és szobaurzések, kertis-tűzfészek, s válogatott raktár bádogos-árúkból.</p> <p>BANK- ÉS VÁLTÓ-ÜZLETEK. Általános forgalmi bank-intézet. Henz Wehli és Scharl, József-tér 12. sz. a. Értékpapírok bevásárlása és eladása. Auszra-szállítók. Glatz, Holzwarth és Schubert, Pest. U. Diana-fürdő; mindenféle részvények, állampapírok és sorsjegyek bevásárlása és eladása. Vidéki megrendelések pontosan s gyorsan teljesítenek.</p> <p>BUTOROK. Glogovitz Ferenc, kárpitos, rostály-utca 6. sz. a., a Károly-kaszárnya épületében Nagy butorraktár. Pottlik Zeigmond, nádor-utca 17. sz. a. butor-csarnok mindennemű fa- és szőnyeg-butorok díszan felszerelt raktára.</p> <p>DIVAT-S NŐI PIPERE-ÁRUK. Boros A., ezültké Tüsch F., váci-utca 19. sz.; menyasszonyi készletek, vászon-nemű, fehérneműek, csipkék, lümmések s ablakfüggönyök nagy raktára.</p>	<p>DISZMŰ GYÁRI ÁRU RAKTÁRAK. Márton Alajos, váci-utca, nemzeti-szállóval szemközt. Legnagyobb raktár bronz-, bőr- és porcellán-diszitmű-ajándékokból, a hol az ület átadására vevőkötő kivül vendékek is szivesen fogadtatnak, legközelebb már a karácsonyra szánt új kiállítás is megtekinthető. Reihauer testvérek, király-utca 1. sz. a. Petróvics-féle házban. Egyesült gyári áruk raktára, díszmű-, norinbergi-, rövid- és szott-árak, drágakő- és ékszer-imitáció, pakfong- és alpaca-árak, házi- és utazó-csoklik, gyermek játékok nagy ki-választásban. Eladás nagyban és kicsinyben.</p> <p>PODRÁSZOK. Schadeberg Béla, hölgy és férfi fodrászati terem boroválással egybekötve. Díszan felszerelt raktár mindennemű hajmunkálatokból a legújabb divat szerint.</p> <p>FÜSZERKERESKEDÉSEK. Vághy Lajos, Pest, nádor-utca 1. sz. a. Fűszer-, csomage- s bogyérekedés, egyenlőre csinosan berendezett bor- és csomage helyiséggel.</p> <p>GYÓGYSZERESZÉK. Török József, király-utca 7. sz. a.; válogatott raktára mindennemű bel- s külföldi hasznos specialitásoknak.</p> <p>ILLATSZERÁRUK. Vértessy Sándor, m. kir. udvari illatszerár, Király-tér 1-30 szám alatt Pestben. Gaszaron felszerelt illatraktár, mindennemű angol és francia illatszerkek, ugyazinte nagy választékban bel- s külföldi tolette-cikkpek.</p>	<p>KÖNYVKERESKEDÉSEK. Kállós Frigyes, magyar kir. egyetemi könyvtáros, váci-utca. Calderoni és Társa mellett; bel- s külföldi írodalom.</p> <p>LÁMPÁK ÉS CSILLÁROK. Dittmar R., fűrdő- és nádor-utca sarkán. A legnagyobb választékban petroleum- és olajlámpák, legújanyos árón.</p> <p>LÉGNYOMÁSÚ TÁVIRDÁK. Ohm C. O. Pest, József-tér 15. sz. a.; elfogad légnyomás, valamint villanyos táv-írás s szoba-távírdá-berendezéseket, legcélszerűbb kivitel, méltányos feltételek s több évi jótállás mellett. Árjegyzékek kimutatások ingyen szolgáltatnak ki.</p> <p>LÓPOR. A legfinomabb svájci vadászpor, 1 és 2 fontos szelencékben mindenkor készletben van Éder-féle 1-30 magyar kir. lópor-árudájában, kalap-utca 8. sz. 3-dik utca jobbra a régi városkő mögött.</p> <p>MÉTERMÉRTÉK ÉS RENDSZER. Calderoni és társa, (misyánk-utca), Szemléleti gyűjtemény a méter-rendszer megismerésére. - Lásd a hirdetési rovatot.</p> <p>ORVOSOK. Dr. Eiter V. Budapestben, József-utca 66. számú házában, rondel 2-4 óráig; ugyanott kaphatók: "Nemi élet vez. szelvény" című műve 1 frton, postával: 1 fr 10 kr. (Lásd a "Politikai Újdonságok"-bani hirdetményt).</p>	<p>RUHARAKTÁRAK. Bajusz József szabómesternél a „hon-dok” szerint fényes sikerrel győzött. E betegségek gyakran a végből, hogy azonnali siker essék el a legkényelmesebb módon nagy adag jód és kéneselel kezel-ményre legújanyos sabb áron készen kap-hatók.</p> <p>SZÁLLODÁK. Európa szálloda, Ferenc József-tér. Hungaria nagy szálloda, aldunaszor. Magyar király szálloda, Dorottya-utca. Nádor szálloda, váci-utca. Nemzeti szálloda, váci-utca. Vadászkürt szálloda, kishid-utca. (Mind elsőrendűek.)</p> <p>TEA-ÉS RUM. Dietrich és Gottschlig, raktár váci-utca 14. sz. a. és főkereskedése ki-gyótérén.</p> <p>TEA-KENYÉR. Rigler József Ede, kecskeméti-utca 12. sz., legfinomabb tea-kenyér, csomage-cukrok és gyümölcsök gyári áron.</p> <p>ÜVEGKERESKEDÉS. Görög István, hatvani-utca 16. szám. Gyüvegművek, asztali készletek és tükrök.</p> <p>VARRÓGÉPEK. Csak Ohm C. O.-nál, József-tér 15. sz.; Wilson és ifjabb Howe Eliástól New-Yorkban.</p> <p>ZONGORA-RAKTÁRAK. Eder A. Gyula, váci-utca 12. sz. a. Elad, vesz a becsért mindennemű zongorát, pianino s harmonikumokat.</p>
--	--	--	--

Ismét és ismét újra
elmondom mindenkinek, hogy a lotto-játékokban éveken át különös szerencsétlenségem volt, míg végre néhány ismerősöm tanácsára Orlicse R., matematikai tanár ur (Berlinben, Wilhelmstrasse 125.) játékrendszerét használtam, melynek segítségével rövid idő alatt 2000 forintot nyertem; miért fennevezett urnak ezennel nyilvánosan fejezem ki hálámat.
Prága. Mathias Antal.
Tudakozódásokra lotto-utásításait illetőleg Orlicse R., matematikai tanár ur Berlinben, Wilhelmstrasse 125, készségesen válaszol.
ingyen és bérmentve.
427 (1) S J.

A legjobb szer
a bőrnek fentartására és puhítására, czipő, lószerszámok stb.
az
oroszbőr-olaj.
Ezen olaj mindenekelőtt zamata által tűnik ki, úgy, hogy oly czipőkkel, melyeken vez alkalmaztatott, a salóban is meg lehet jelenni. Ezen olaj által a bőr a levegő, melegség és nedves-ség behatásai ellen megóvatik; időkönként ezzel bekeneve, a bőr bársonyosmasággal bír, vízmentes és felelt ruganyossá lesz. A lábizzadás nem hat többé kártékonyan a bőrre, puha és sima marad, és sokkal tovább tart. A bőr-olaj alkalmazása után, a bőr mindenkor fényesíthetik s ezáltal szép, tartós fényt nyer.
Egy üveg ára 1 és 2 frt., valamint pléhpalcokkban 5 és 10 fontjával.
Eremmel kitüntetett
es. kir. kiz. szabad. Osztr.-Magyarors. nézve.
Átalános salon zsirfénymáz
uri és hölgyezipőkre, valamint lószerszámokra.
Az alulírottak sikerült kitérő czipőmázát felalánia, miáltal a czipők fényesítése feleslegessé vált. Csupán ecettel kell a mázt a használati utasítás szerint alkalmazni, és néhány perc múlva mély feketében fénylenek a czipők, mert a máz azonnal megszárad. A bőr ezáltal nem szenved, sőt puha és simává válik, nem török és vízmentessé lesz, mi hasonló találmányoknál eddig nem fordult elő.
Üvegekben 1, 2 és 3 forintért küldi szét a gyári főraktár
Gronár János utódjaitól
Bécsben, Kohlmarkt 5. sz.
A „Daum” kávéház átellenében az udvarban balra.

Budapest, november 29-én 1874.

48-dik szám. ELŐFIZETÉSI FÜLTÉTELEK: a Vasárnapi Ujság és Politikai Újdonságok együtt: Egész évre 12 ft., félévre 6 ft. Csupán a Vasárnapi Ujság: Egész évre 8 ft., félévre 4 ft. Csupán a Politikai Újdonságok: Egész évre 6 ft., félévre 3 ft. **XXI. évfolyam.**
HIRDETÉSEK DIJA: Egy ótöror hasábozott petit sor, vagy annak helye egyszeri ígátánál 15 krajczár; többszöri ígátánál 10 krajczár. Bélyegdíj külön minden ígátás után 30 krajczár. Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad Bécsben: Haasenstein és Vogler Wallischgasse Nr. 10, Moosse R. Sallerstrásse Nr. 2 és Oppelik A. Wollzeile Nr. 22.

ZUBOVICS FEDOR PÁRISI UTJA.
A z a lovas bravour, melyről az európai sajtó legközelebb annyit beszélt s melyről a »Vasárnapi Ujság« is megemlékezett mult számában, — egészen más megítélés alá esik, mint az u. n. »lovas hőstettek« általában. Az idős

gróf Wesselényi Miklósról fennmaradt adatok, a ki egy szilaj megfékezhetetlen lovat agyon bírt nyargalni, a ki megvadított fogatát neki hajtotta a meredélynek s annak párkányán közéjük dobta a gyeplőt, mire megállottak, vagy a gróf Sándor Móríczról szólók, ki a budai vár lépcsőzetén négyes fogatot hajtott lefelé, átugratott egy parasztszekeret s kisebb távolságokat hihe-

tetlen rövid idő alatt röpült be lóháton, — inkább a bennök kifejlett merészség által váltak föltűnökké a sportvilágban.
Zubovics Fedornak Bécsből Párisig tizennégy nap alatt megtett utja a lóidomítás egészen másnemű modorában érdemel figyelmet. Itt nem merész ugrásról, vakmerő szélsébs hajtásról van a szó, minőkre az exaltált kedély nem ritkán vál-

ZUBOVICS FEDOR MEGÉRKEZÉSE PÁRISBA.

Kiadja és nyomatja a „Franklin-társulat” magyar irodalmi intézet és könyvnyomda Budapest (egyetem-utca 4-ik szám).